

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME
KOMİSYONU
İSLAMOFOBİ VE IRKÇILIK
İNCELEME
ALT KOMİSYONU
TUTANAKLARI

21 Kasım 2024 Perşembe

KONU

- Alt Komisyon Başkanı Adem Yıldırım'ın, alt komisyonun bugüne kadar yaptığı toplantılara, bundan sonra yapmayı planladığı çalışmalara ve bugünkü gündemine ilişkin açıklaması
- Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkan Yardımcısı Evren Başar'ın İslamofobi ve ırkçılık konuları hakkında sunumu

21 Kasım 2024 Perşembe
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 13.09
BAŞKAN: Adem YILDIRIM (İstanbul)

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - İslamofobi ve Irkçılık İnceleme Alt Komisyonunun çok kıymetli üyeleri, İletişim Başkanlığımızın çok Kıymetli Başkan Yardımcısı ve Daire Başkanı arkadaşlarımız, kıymetli basın mensupları; bugün İslamofobi ve Irkçılık İnceleme Alt Komisyonu olarak toplanmış bulunmaktayız. Daha önceki toplantılarımızda şöyle bir uygulamayı başlatmıştık: Birçok kurumumuzla toplantılar yaparak onlardan hem bizi bilgilendirmelerini hem de Batı ve dünyadaki örneklerini bize sunmalarını, Türkiye'deki uygulamaları, varsa eksiklikleri, varsa yasal düzenleme ihtiyaçlarıyla alakalı bizi bilgilendirmelerini istemiştik. Önceki dönem, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığımızla bir toplantımız oldu, geçtiğimiz dönemde de RTÜK Başkanlığımızla bir toplantımız oldu, bugün de İletişim Başkanlığımızla bir toplantı tertip ettik. Bundan sonraki süreçlerde de diğer kurumlarımızla, özellikle bizi ilgilendiren, bizim alt komisyonumuzu ilgilendiren, İslam karşıtlığı ve ırkçılıkla alakalı hemen hemen ilişkide olan, ilgilendiren tüm kurumlarımızla bu tarz bilgilendirme toplantılarını yapacağız. Buradan aldığımız sonuçlarla "Daha fazla nasıl katkı sağlayabiliriz" "Eksiğimiz varsa nasıl iyileştirebiliriz?" "Yanlışımız varsa nasıl giderebiliriz?"i hep birlikte buradan çıkaracağız. Sizlerin sorularıyla da bu biraz daha açılacak, genişleyecek. O bakımdan, bugünkü toplantımızı da diğer toplantılar gibi önemsiyorum.

Tekrar Başkanımıza ve siz kıymetli milletvekillerimize hoş geldiniz diyorum.

Toplantımız hayırlara vesile olsun.

Ben sunum için mikrofonu Başkanımıza bırakacağım, sonra sorularla devam edeceğiz.

Buyurun Başkanım.

CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKAN YARDIMCISI EVREN BAŞAR - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Saygıdeğer milletvekilleri ve Komisyonumuzu saygılarımla selamlıyorum. İletişim Başkanlığı olarak hazırladığımız İslamofobi ve ırkçılıkla mücadele sunumumuzu müsaadenizle arz ediyorum.

Ana konumuza geçmeden önce, kısaca Başkanlığımızın vizyonundan ve misyonundan bahsetmek istiyorum.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Kendinizi tanıtabilir misiniz?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Katılımcılar kendilerini tanıtsın.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKAN YARDIMCISI EVREN BAŞAR - Ben Evren Başar, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkan Yardımcısıyım. Üç buçuk yıldır bu görevi sürdürmekteyim. On altı yıllık kamu görevlisiyim.

Saygılarımı sunuyorum.

Başkanlık olarak vizyonumuz, iletişimin tüm araç ve yöntemleriyle Türkiye'nin her alanda nitelikli temsilini sağlamak ve bu doğrultuda Türkiye markasını güçlendirmektir. Bununla birlikte, ulusal ve uluslararası kamuoyları, karar alıcı aktörler ve medyayla derinlikli ve çok yönlü ilişkiler geliştirmektir.

Misyonumuz ise devletimizin tüm kurumlarını kapsayan ortak bir dil anlayışıyla ulusal ve uluslararası düzeyde bütünlüklü iletişim stratejisi tesis etmek, Türkiye'nin politikalarını, uygulamalarını etkin bir şekilde kamuoyuna aktararak farkındalık oluşturmak, medya ve düşünce dünyasını yakından izlemek, ilgili makamlar ve kamuoyunu bu çerçevede bilgilendirmek, basın mensuplarının çalışmalarını kolaylaştırıcı adımlar atmak ve basının gelişimine katkıda bulunmak; millet, devlet iletişiminin etkin yönetimi için gerekli çalışma ve düzenlemeleri yapmak ve yürütmektir.

Tabii, bu vizyon ve misyonu yerine getirmek için ilgili kanunların yanı sıra 14 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne bağlı olarak görev yapmaktayız. Hükümetimizin belirlemiş olduğu hedef ve politikaların amacına ulaşabilmesi için Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı yürütülmesi gereken süreç iletişimi ve kriz iletişimi stratejilerini belirlemek ve uygulamasını sağlamakla mesuldür. 14 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 3/b maddesinde yer alan "Stratejik iletişim ve kriz yönetimine ilişkin politikaları belirlemek, bu kapsamda ulusal ve uluslararası alanda yürütülecek faaliyetlerde tüm kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamak." hükmü ile aynı kararnamenin 3/ç maddesinde yer alan "Kamuoyunun ve ilgili makamların zamanında ve doğru bilgilerle aydınlatılabilmesi için gerekli bilgi akışını sağlamak ve bunların kamuoyu üzerindeki etkisinin belirlenmesine ait hizmetleri yapmak." hükmü gereğince Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı kamuoyunu doğru, eksiksiz ve zamanında aydınlatmak için diğer tüm kurum ve kuruluşlarla koordinasyon hâlinde çalışmaktadır.

Tabii, dijitalleşmenin hızla ilerlediği günümüzde bilgiye erişim kolaylaşırken nefret söylemi ve ayrımcılık da maalesef yeni mecralar buluyor. Özellikle, İslamofobi ve ırkçılık gibi olgular dijital platformlar aracılığıyla daha geniş kitlelere yayılıyor ve toplumları derinden etkiliyor. Dijitalleşme, bilgiye erişimi kolaylaştırırken nefret söylemlerinin ve yalan haberlerin hızla yayılmasına zemin hazırlıyor. Anonimlik, algı yönetimi ve küreselleşme İslamofobi ve ırkçılığın küresel boyutlarda artmasına sebep olmaktadır. İslamofobi ve ırkçılık toplumsal kutuplaşma, şiddet olayları, güvensizlik ve demokratik değerlere yönelik tehditler gibi olumsuz yansımaları oluşturuyor. Sosyal medyada sığınmacılara yönelik ayrımcı söylemler ön yargı ve korkuyu artırmaktadır. Basının doğru bilgi paylaşımı ve medya eğitimi, sivil toplumun farkındalık çalışmaları, uluslararası iş birliği, kültürel diplomasi ve kamu diplomasisi İslamofobi ve ırkçılıkla mücadelede önemli roller üstlenmektedir.

İbadethaneleri ve başörtüsünü hedef alan eylem ve paylaşımlar dini kimliklere yönelik ayrımcılığı ve nefret söylemini körüklemektedir. Avrupa’da İslamofobiyle Mücadele Kolektifinin 2022 Raporu’na göre aşırı sağın yükselmesi İslam karşıtlığı vakalarını artırmıştır. 2023’te ise İslamofobik saldırılar yüzde 57 artış göstermiş, mağdurların çoğunluğunu kadınlar oluşturmuştur. Bu nefret söylemi ve saldırılar en çok Avrupa’da yaşanmıştır.

İrkçi ve İslamofobik söylemlerle mücadelede medya okuryazarlığı, yasal düzenlemeler, eğitim, sosyal medya şirketlerinin sorumluluğu ve platformlarla iş birliği gibi çözüm önerileri öne çıkmaktadır. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığımızın bu alandaki çalışmalarından bahsedeceğim.

Dijital mecralarda İslamofobik içeriklerin arttığının tespit edildiği dönemlerde eş zamanlı olarak karşı argüman ve içerikler geliştirilerek kamuoyuna bilgilendirme çalışmaları yapıldı. Uluslararası alanda 5 konferans ve sempozyum düzenlendi. Dezenformasyon bültenleriyle birlikte 11 eser yayımlandı. Birazdan da onlara değineceğim. Nefret söylemi ve ırkçılık ile kaos amaçlı paylaşımlar yapan yurt dışı ve yurt içi hesaplar tespit edilmiş, sosyal medya platformlarında yaptıkları provokasyonlar deşifre edilmiş, ağ analizleri yapılarak ilişkileri çözülerek ilgili kurumlara bildirilmiştir. Dijital platformlarda “İrkçılığa dur de!” kampanyası başlatılmış, İslamofobiye karşı tezler üretilerek sosyal medya ağlarında çalışmalar yürütülmüştür. Kampanyayla toplumun konuya karşı duyarlılığı artırılmış, psikolojik harekât yöneten iç ve dış etkenlerin hedefi boşa çıkarılmıştır.

İslamofobinin ve ırkçılığın yaygınlaşmasında dezenformasyonun etkisi ve dezenformasyonla mücadeleye dair Başkanlığın çalışmalarını arz ediyorum. Dezenformasyon, azınlıklar ve Batı’da yaşayan Müslümanlar hakkında güvensizlik ve korku oluşturarak olumsuz algıları ortaya çıkarmaktadır. Konvansiyonel medya ve sosyal medyadaki yanıltıcı içerikler kimi düşmanlığı artırarak İslamofobi ve ırkçılığın yükselmesine, toplumsal yapının zayıflamasına ve kutuplaşmaya yol açmaktadır.

İslamı, terörizmle ilişkilendiren yanlış bilgiler Batı’da Müslümanlara yönelik olumsuz kalıpları yaygınlaştırırken, medya ve sosyal medya kaynaklı dezenformasyon azınlıkların suç kaynağı olduğu yargısını beslemektedir. Medya ve sosyal medyada radikal figürlerin geneli temsil ettiği algısı İslamofobinin ve azınlıklara yönelik ırkçılığın artmasına neden olmaktadır. Siyasi figürler azınlıkları dışlamak amacıyla dezenformasyonu bir araç olarak kullanabilmekte, seçim süreçlerinde İslamofobik ve ırkçı duyguları körükleyen dezenformasyonlar zirve yapmaktadır. Sosyal medya aracılığıyla hakkında küçük düşürücü; eğitimsiz, cahil, ilkel ve benzeri benzetmeler yaparak daha fazla etkileşim almaya çalışan “influencer”lar, fenomen ve içerik üreticisi hesaplardan bazıları dezenformasyona sebebiyet vermektedir. Konvansiyonel medya ve sosyal medyada İslamofobinin ve ırkçılığın yaygınlaşması için üretilen dezenformasyonlar insan hakları ihlaline, etnik veya inanç kökenli ayrımcılığa neden olmaktadır. İslamofobi ve ırkçılık konusunda oluşan yankı odaları özellikle kriz dönemlerinde bu fikirleri benimseyenleri daha uç noktalara taşımak için kullanılmaktadır. Aynı kaynaktan beslenen kullanıcılar maruz kaldıkları dezenformasyonlarla daha da aşırı fikirleri benimsemeye başlamaktadırlar. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi aracılığıyla İslamofobi ve ırkçılıkla mücadeleye yönelik kapsamlı eğitimler düzenlenmekte ve dezenformasyon konusunda kamuoyu hızla bilgilendirilmektedir. Dezenformasyonla Mücadele Merkezi dijital medya okuryazarlığı eğitimleriyle toplumun ırkçılık ve İslamofobiye karşı bilinçlenmesini desteklemekte ve Türkiye’de tespit edilen 49 İslamofobik ve ırkçı dezenformasyon kampanyasını ifşa ederek kamuoyuyla paylaşmıştır. İsrail’in Müslüman görünümü sosyal medya hesaplarıyla manipülasyon yaptığı tespit edilerek bu hesaplar yalanlanmış ve propaganda ağının yapısı ifşa edilmiştir. Ayrıca, Dezenformasyonla Mücadele Merkezi, bölge müdürlüklerimizde yürüttüğü eğitimlerle Türkiye genelinde kullanıcıların yankı odalarından kurtulmaları ve bilgi doğrulama becerileri kazanmaları için kapsamlı çalışmalar gerçekleştirmektedir.

Ülkemizde özellikle dijital platformlarda yer alan ırkçı ve İslamofobik söylem ve paylaşımlara karşı kurumumuzun tedbirleri ve çözüm önerilerini arz ediyorum. İletişim Başkanlığı, medya ve dijital platformlarda yayılan ırkçı ve İslamofobik söylemlere karşı hakikat mücadelesi yürütmektedir. Vatandaşların bu tür kötücül faaliyetlere karşı uyanık olması adına dezenformasyonla mücadele eğitimleri verilmektedir. İletişim Başkanlığı koordinasyonunda Anadolu Ajansı ve TRT gibi kurumlar içerik ve yayınlarıyla İslamofobiye karşı güçlü bir mücadele yürütmektedir. İletişim Başkanlığı, İslamofobiyle mücadele kapsamında sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve diğer kamu kurumları tarafından yürütülen projelere de katkı sağlamıştır. Hâlihazırda, uluslararası medyada Müslümanlara ve İslam’a yönelik gerçek dışı algı ve korkulara yönelik olumlu örneklerinden oluşan içerikleri hazırlıyoruz, karşılıklı saygı ve barış içerisinde bir arada yaşama anlayışının güçlendirilmesi amacıyla ulusal ve uluslararası mecralara yönelik belgesel ve filmler hazırlanması ya da bu yöndeki yapımlara destek sağlanması hususunda çalışmalar yürütmekte birlikte, uluslararası medyanın “Müslüman terörist” ifadeleriyle oluşturduğu algı operasyonuna karşı sosyal medya platformlarının uyarı getirmesi konusunda çalışma gerçekleştirilmesi, dijital platformlarda düzenli olarak ırkçı ve İslamofobik yaklaşım sergileyen hesaplara yaptırım uygulanmasını sağlayacak bir sistem oluşturulması, özellikle dizi ve filmlerde Müslümanların tek tip ve tehlikeli karakterler olarak resmedildiği görülmekte. Müslümanların ve yabancı uyruklu karakterlerin karanlık, kötü, ahlak dışı özellikler çerçevesinin oluşturulması toplumda Müslümanlar hakkında olumsuz intiba bırakmaktadır; bunun önüne geçilebilmesi ve medyanın Müslüman tasvirini değiştirmesi için adımlar atmasının ve yaptırım mekanizmalarının devreye alınmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

Burada, biz ülkemizdeki ve uluslararası alandaki yaptırımları incelediğimizde ülkemizde, Anayasa’nın 10’uncu maddesi ve 24’üncü maddesinde; Türk Ceza Kanunu’nun 115, 122, 153 ve 216’ncı maddesinde bunlarla ilgili yaptırımlar olduğunu görüyoruz. Tabii, az önce verdiğimiz önerilerde sanıyorum ileriki dönemde 5651’le alakalı da bir düzenleme gerçekleşiyor Anayasa Mahkemesinin aldığı karar sonrasında, orada da sosyal medya platformlarının sosyal medya sağlayıcılarıyla alakalı birtakım önlemlerin alınması gerekir diye düşünüyoruz, onunla ilgili teklifimizi yasa teklifi görüşülürken inşallah yapacağız.

Ülkemizin taraf olduğu İnsan Haklarının ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme’nin (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi) 9’uncu maddesi düşünce, vicdan ve din özgürlüğünü güvence altına alırken 14’üncü maddesi ayrımcılık yasağını düzenlemektedir. Sözleşme cinsiyet, din, ırk veya herhangi bir temelde ayrımcılığı açıkça yasaklamaktadır. Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi’nin 18’inci maddesi din veya inanç özgürlüğünü koruma altına alırken bu özgürlüğün ibadet,

uygulama, öğretim gibi farklı yollarla ifade edilmesini güvenceye bağlamaktadır. Aynı sözleşmenin 20'nci maddesiyle ise, ayrımcılığa veya şiddete teşvik eden ulusal, ırksal veya dinsel düşmanlık ifadelerinin yasaklanmasını öngörmektedir. 25 Kasım 1981 tarihli Birleşmiş Milletler Din veya İnanca Dayanan Her Türlü Hoşgörüsüzlüğün ve Ayrımcılığın Tasfiye Edilmesine Dair Bildiri din temelli ayrımcılığı, temel hak ve özgürlüğün zedelenmesi veya engellenmesi sonucunu doğuran her türlü farklılaşma, dışlama veya kısıtlama olarak tanımlanmaktadır. Avrupa ülkelerinde benzer düzenlemeler bulunmaktadır. Örneğin, İsviçre Ceza Kanunu'nun 261'inci maddesi din temelli nefret ve ayrımcılığı alenen teşvik edenlere hapis veya para cezası öngörmektedir; Danimarka'da ise kutsal kitaplara ve dinî değerlere yönelik saygısızlıkları yasaklayan bir düzenleme ceza kanununa eklenmiştir.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 2022 yılında 15 Martı "İslamofobiyle Mücadele Uluslararası Günü" olarak ilan etmiştir. Ayrıca Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi Kur'an-ı Kerim ve diğer kutsal kitaplara karşı saygısızlık olaylarının artması karşısında bu tür eylemlere karşı önlem alınmasını vurgulayan bir karar kabul etmiştir. Son olarak, 15 Mart 2024 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu "İslamofobiyle Mücadele Tedbirleri Hakkında Karar" başlıklı taslağı onaylayarak İslamofobiyle mücadelede uluslararası dayanışmayı güçlendirme yolunda önemli bir adım atmıştır.

Burada, yine, Birleşik Krallık'ı da biraz inceledik; Kamu Düzeni Yasası, Futbol Suçları Yasası, Suç ve Düzensizlik Yasası, Ceza Adaleti Yasası, İrksal ve Dinsel Nefret Yasası gibi yasalarla bunlar yaptırıma uğranıyor.

Amerika'da da Nefret Suçlarını Önleme Yasası, Sivil Haklar Yasası, Dinî Mülke Zarar Verme ve Kilise Kundakçılığını Önleme Yasası, Adil Konut Hakkında Cezai Müdahale, Federal Olarak Korunan Haklara Şiddet İçeren Müdahale...

Nefret suçları genellikle sıradan suçlara kıyasla daha ağır cezalarla sonuçlanıyor. Örneğin, bir saldırı veya kundaklama suçu nefret suçu kapsamına girdiğinde ceza derecesi artırılıyor.

İslamofobi ve ırkçılıkla mücadele için İletişim Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen farkındalık çalışmaları, projeler ve desteklerimiz. 2019 yılında "İkinci Vatan: Türkiye" belgeselini yaptık. 2020 yılında Sosyal Medya Kullanım Kılavuzu kitap çalışmasını gerçekleştirdik. 2021, 2022, 2023 ve 2024 yıllarında Uluslararası Medya ve İslamofobi Sempozyumu'na destek verdik. Yine, 2022 yılında Hanau Anma Paneli gerçekleştirdik. Yine, 2022 yılında İslam İşbirliği Teşkilatı İstanbul'da 12. Enformasyon Bakanları Konferansı'nda bu konuları ele aldık. Yine, 2022 yılında "Avrupa'da İslamofobi Araştırması ve Uluslararası Etkileri" adlı sempozyum. Yine, Paris, Berlin, Londra ve Madrid'de Avrupa'da aşırı sağ akımlarla mücadele ve İslamofobi konularında paneller gerçekleştirdik. 28 Şubat ve Türkiye'de İslamofobi Sempozyumu gerçekleştirdik. Tanıklarıyla Fransa'da İslamofobi Belgeseli ve DISNON İslamofobiyle Mücadele Dijital Paneli'ni yaptık.

Tabii, İletişim Başkanlığı olarak çok zengin bir yayın kapasitemiz var. Türkiye'nin din, dil, ırk ayrımı gözetmeksizin yaptığı insani yardımlar, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda İslamofobi konusuna da yer verdiği konuşmaları, medya mensuplarına yönelik doğru habercilik ve etik konusunda içinde ırkçılık ve ayrımcılık da geçen konularda tavsiye ilkeler, Türkiye'de farklı din ve inanıştaki kesimlere yönelik yapılan reformlar ile Türkiye'nin Filistin davası başta olmak üzere birçok temel temada yayınlar hazırlanmıştır. Bu yayınlardan da örnekleri arz ediyorum: İnsani Yardımda Türkiye Modeli kitabımız, Türkiye'nin Dost Eli İnsani Diplomasi kitabımız, Türkiye'nin Afrikaya Dost Eli -bu kitaplardan tüm üyelerimize daha sonrasında gönderip arz edebiliriz- Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Birleşmiş Milletler 79'uncu ve 74'üncü Genel Kurul konuşması, Birleşmiş Milletler Reformu: Uluslararası İş Birliğine Yeni Bir Yaklaşım kitabı, Medya Mensuplarına Yönelik Doğru Habercilik ve Etik Konusunda İçinde İrkçılık ve Ayrımcılık Geçen Konularda Tavsiye ve İlkeler, Doğru Habercilik ve Medya Etiği kitabımız, Aynı Coğrafyada Barış İçinde Farklı İnanış Ortak Anlayış kitabımız, Filistin Davamız kitabımız ve Filistin Davasının Hakikat Cephesi kitabımız bu konuları içermektedir.

Arz ediyorum.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Teşekkürler Başkanım.

Tabii, hassas bir konu, bizde olduğu gibi dünyada da Avrupa'da da gerçekten hassas olan bir konu. Mesela, Batı'ya baktığımız zaman, Amerika'da da Avrupa'da da "antisemitizm" dediğimiz bir kavram var. Yahudilerle ilgili aleyhe beyanlar veya yönelik eylemler suç sayılıyor ama Müslümanlarla ilgili herhangi bir şey olduğu zaman bu suç sayılmıyor. Böyle de Avrupa'nın bir ikireklicli yapısı var, bunu da bilmemiz gerekiyor.

Öte yandan, sosyal medya ile konvansiyonel medyanın ne kadar etkili olduğunu hep birlikte görüyoruz. Şimdi, medyalar belki adı bağımsız ve tarafsız gibi görünse de maalesef herkesin bağımlı olduğu ve taraf olduğu bir yer oluyor. Bunun sosyal medya olmasının, konvansiyonel medya olmasının da aslında önemi kalmıyormuş gibi geliyor. Türkiye'de de kimisi "yandaş medya" der, kimisi "candaş medya" der, herkesin kendine ait bir medya grubu var, baktığımız zaman, şu an medya savaşı her yerde devam ediyor.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Bizim yok, gerçekten bazı arkadaşların var.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Yani bazıları imkânsızlıklar sebebiyle yapamayabiliyor ama imkân olsa herkesten daha fazla yapar, onu da biliyoruz; yaklaşımlar onu gösteriyor. Ama ne olursa olsun buralarda bir orta yolu bulmak zorundayız. Hele hele belki siyasi birtakım şeyler, propagandalar, politikalar sebebiyle farklı haberler yapabilir, eyvallah ama temelinde insan olan, temelinde inanç olan ve temelinde etnik yapı olan konularda bu medyaların ya da sosyal mecraların, hele hele bazı fenomenlerin bu yönleri girmemesi gerekiyor, girenlere karşı da bir yaptırımın olması gerekiyor. Ben yaptırım konusunda ülkemizde de eksiklikler olduğu kanaatindeyim. Herhangi bir kimseyle ilgili yalan ya da iftira veya hakarete varan bir sosyal mecra paylaşımında yalana maruz kalan, iftiraya maruz kalan ya da hakarete maruz kalan kendisini savunmak zorunda kalıyor ama ona hakaret eden, hakaret etmeye, yalan söylemeye ve iftira yapmaya hâlen devam ediyor. Bunu, bu mecraı kapatacak bir mekanizmanın olmadığını görüyoruz. Ama benzer bir şeyi İsmail Haniye'nin şehit edilmesi olayında gördük. İsmail Haniye'yle ilgili yaptığımız paylaşımlar, şehadetiyle alakalı başsağlığı dileklerimizi o sosyal medya

sağlayıcıları merkezden hepsini kapattı. Hatta Yahya Sinvar'ın ölümüyle ilgili ben bir ayet paylaşımı yaptım, benim Facebook mecramı kısıtladı; Facebook kısıtlıyor. Yalan yok, iftira yok, başka bir şey yok, beni kısıtladı yani. Nasıl kısıtlıyorsun sen? Haydi, biz burada hakarete maruz kalan, yalana, iftiraya maruz kalan bir mecrayı kısıtlamaya kalksak “Vay, özgürlük elden gidiyor.” diyorsun ama sen hiç kimseye sormadan, senin sağladığın bir yerden benim mecramı kısıtlıyorsun; böyle bir yaklaşım da var. Yani bunu tabii, daha geniş çerçevede tartışıp hep birlikte orta yolu bulmamız gerekiyor.

Ben Evren Başkana sunum için teşekkür ediyorum. Tabii, bundan sonraki süreci sorularla daha da açabilirsek iyi olur diyorum. Ben söz almak isteyen vekillerimize sözü veriyorum.

Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Değerli bürokrat arkadaşlar, değerli milletvekili arkadaşlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Tabii, “Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı dezenformasyonla ilgili.” diyorsunuz ama ihtiyaç var mı bu kuruma? Var. Görev objektif yapılabilir mi? Objektif yapılamıyor; kendi özelimde söylüyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Arkadaşlar, görsel basını dışarı alabiliriz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi, “Cumhuriyet Halk Partisinin Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal ‘AKP’li belediye halka değil, restorana özel yol yaptı.” Değerli Başkan Yardımcım; Değerli Başkanımız da burada, heyet de burada; buyurun, gidelim Şanlıurfa’ya sizin “dezenformasyon” dediğiniz bu haber... Bu lokanta özel bir lokanta, özel yol yapıldı... Yani orada Belediye Başkanı sizi aradı, “Bunu yalanlayın.” dedi, onu yalanladınız. Gerçekler şöyle sıvanmıyor ki dostum. E, ne oldu? Yalanladınız, o yol orada duruyor, restoran orada duruyor; seçim yapıldı, belediyeyi kaybettiniz. Bu güzide Türkiye Cumhuriyeti devleti 84 milyonun kurumdur, bir partinin kurumu olarak kullanırmayın. Yazık, günah; işte bu. Daha ben dün gece Urfa’dan geldim. Lokanta mükemmel bir lokanta, kaliteli bir lokanta. İhtiyacı var mı şehrin? Tüm yatırımcılara ihtiyacımız var ama köylerin yolu dururken sizin özel lokantaya bunu yapması, benim de siyasi olarak bunu eleştirmem kadar doğal bir şey yok ama siz bunu yalanladınız. Ama yalan bir şey yok, gerçektir. Oradaki Şanlıurfa’da 2,5 milyonun gözünde siz itibar kaybettiniz, ben değil; onlar yaşıyor orada. Sizden istirham ediyorum.

MELİHA AKYOL (Yalova) - Şehir dışında mıymış? Şehir merkezinde mi?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Şehir merkezi yani Karaköprü’ye bağlı bizim, köy yolu olmayan ayrı bir yer.

Yani onun için sizden istirham ediyorum. Yani bu görevinizi ifa ederken parti kimliğinden ziyade gerçekten yalan mı, gerçek mi; onu bir şey yapın, bir tahlil edin veyahut da olmazsa size kim bilgi vermişse bir de onu arayın, deyin “Ya, Mahmut Tanal, böyle bir şey var bak.” Ya, ciddi bir şeydir bu, kurumunuz en azından itibar kaybetmesin. Nedir bu arkadaş? Sizden istirham ediyorum yani bu tür olayları gözden geçirmenizde fayda var.

Türkiye’nin Filistin davası... “Türkiye’nin Filistin Davası” başlığı çok önemli başlık, iddialı bir başlık. Ben, bu iddialı başlığın olmasına gerçekten canıgönülünden inanmak isterdim. Neden? Ben 5 dönemdir burada milletvekiliyim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Allah kısaltmasın, uzatsın.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Bu 6’ncı dönem mi oluyor Mahmut Bey?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - 5...

Mavi Marmara davası herkesin hafızasında. Yani netice itibarıyla Mavi Marmara davası dünyanın hafızasında. Buradan insanlarımız gittiğinde Mavi Marmara gemisine saldırı oldu, 10 veya 12 şehidimiz oldu; Allah rahmet eylesin, mekânları cennet olsun.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Âmin.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Orada şikâyet üzerine İstanbul 7. Ağır Ceza Mahkemesinde... Değerli Başkanım, siz de insan hakları aktivisti olmanız nedeniyle muhtemelen, belki o davayı siz de takip etmiş olabilirsiniz, bilemiyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Tabii, takip ettim Başkanım.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - 7. Ağır Ceza Mahkemesinde bu dava görülüyordu. Yine, ben burada milletvekiliydim. Kalktı, Türkiye dedi ki: “Biz İsrail’den tazminatı alıyoruz, anlaşıyoruz.” Sözleşme, gayet rahat internete girin, orada “20 milyon euroluk tazminat” demiyor, Latince “ex gratia” anlamına gelen yani “bahşiş” anlamına gelen bir kavram kullanıldı. “Burada kullanılacak olan dil de İbranice ve İngilizce.” denildi, Türkçe denilmedi. Hadi İngilizceyi anlarım ama esas alınacak olan kavram İbranice olmamalıydı. Ama maalesef, orada kim yargılanıyordu? Yargılanan İsrail Devlet Başkanı, İsrail Genelkurmay Başkanı, İsrail Jandarma Komutanı, Hava Kuvvetleri Komutanı, Deniz Kuvvetleri Komutanı. Değerli Başkan Yardımcım, burada kanun geçti, denildi ki: “Bizim Türk Ceza Kanunu’nun 8 veya 9’uncu maddesinde, yurt dışında işlenen suçlar da Türkiye Cumhuriyeti devletinde yargılanamaz.”

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Konumuzla ilgili nereye geleceksiniz Mahmut Bey?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Geleceğim, bağlantı kuracağım.

Biz kanunu değiştirdik, İsrail yetkilileri bundan yargılanmaktan kurtuldu, hapis almadılar, mahkeme masrafını da Türkiye ödedi. Buradan konuya, şuraya geliyorum: “Türkiye’nin Filistin Davası” derken Türkiye’nin Filistin davası olmuş olsaydı o dava affedilmezdi. O Genelkurmayları, o askerî yetkililer, jandarma komutanları, Hava Kuvvetleri Komutanı, Deniz Kuvvetleri Komutanı ceza yerlerdi üstadım, ceza. Yazık, günah! Sizden istirham ediyorum. İklimsel anlamda davranmak bizim Türkiye Cumhuriyeti devletimizin dış politikasının istikrarını bozuyor. Bu konuda istikrarlı olmakta fayda var.

Gelelim bu İletişim Başkanlığı... İsterseniz, ben size bunu hemen elden takdim edeyim. İşte, sizin bu yayınlarınız, paylaşımlarınız vesaireniz ama yani bunu sizden istirham ediyorum.

Gelelim şu broşürleriniz. Emeginize sağlık, sunum için çok teşekkür ediyorum. Ama üstadım, ya, Allah rızası için, sizin kendi ofisiniz olsa... Böyle tek sayfayı niye boş bırakıyorsunuz? Bize bilgilendirmeler geliyor, emeginize sağlık, israf ya! Dinimizce israf, hukuken israf, ahlaken israf...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Mahmut Bey, sen onu git konser verenlere söyle. Ya, burada ne güzel sunum yapılmış, olayı başka mecraya taşıma.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Üstat, bakın, yanlış, yanlış....

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - 70 milyonluk konser yapıp da 4 milyonu sanatçıya verenlere söyle.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - O da yanlış, bu da yanlış, hepsi yanlış.

Şimdi, ben sözünüzü kestim mi?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Yok, işte, bak ama...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Hepsi yanlış beyefendi.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Ya, yapma ya.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Hepsi yanlış.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Konumuza gelelim.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - E, konumuz bu işte; israf diyorum; ahlaken de israf, hukuken de israf, dinen de israf.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Ya Avrupa'daki İslamofobik davranışlardan, ırkçılıktan buraya gelip israfa çıkıyorsunuz ya.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ya beyefendi, İslam'a kurban olayım, İslam bu şeyi kabul mu ediyor ya?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - İsraf 5 milyar sanatçıya gidip para vermektir ya, israfa eğer geliyorsan oraya geleceksin.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Beyefendi, konuşmamdan rahatsız oluyorsan konuşmayalım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Hayır, hayır.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ya, tek, kendi kendinize anlatın.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Yok, kendi kendimize anlatmayalım ama...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - O zaman lütfen, sizden rica ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Yani konu bütünlüğünü...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yani bu kültürü alalım.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Siz dezenformasyon yapıyorsunuz efendim, dezenformasyon yapıyorsunuz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - He, dezenformasyon yapma, doğru yani. Bak, Sezgin Bey'e katılıyorum yani.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Siz yapıyorsunuz, siz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Dezenformasyon yapmayalım yani.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Şimdi, bakın, iki: Şimdi arkadaşlar, hepsi yanlış, yanlışla yanlış. Şimdi o bir yanlış, diğer yanlışlıkları mı ortadan kaldırır. O da yanlış, o da yanlış.

Şimdi, gelelim, burada siz bize bu sunumu yaptınız, kitapçık şeklinde, güzel bir kitap yani büyük bir şey. Ya arkadaş, bunu kim yapıyor? Şimdi, ben size desem filan sayfayı, kaç numaralı sayfa diyeceğim, bir bakar mısın bir zahmet ya? Sayfa numarası bile yok arkadaş. Ya, Allah rızası için, biraz daha özenerek, biraz daha... Ben şimdi hangi sayfada diyeceğim, söyler misiniz bana Başkan?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Şimdi, Mahmut Bey, buraya bir virgül koyalım.

Mahmut Bey'le biz aynı zamanda Çocuk Hakları Alt Komisyonundayız. Deprem konutlarındaki daha doğrusu...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Üstat, ama şimdi dezenformasyon yapıyorsun; bırak, ben devam edeyim. Allah'ım ya!

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Deprem bölgesindeki çocuklarımızın durumlarıyla ilgili araştırma yapmak üzere deprem bölgelerini geziyoruz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ama üstat, hatibin sözü kesilir mi? E, şimdi ben bunu bir bitireyim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Tabii, deprem konutları teslim edilmiş...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Üstat, ben bunu bitirebilir miyim?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Vatandaş diyor ki: "Allah razı olsun Cumhurbaşkanımızdan, devletimizden; bu konutları bize verdi." Mahmut ağabey gidiyor "İyi de bu kapının kolu eksik." diyor. Ya, adam daireyi vermiş, konut...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ya, kardeşim, sayfa numarası diyorum sana, kapı kolu... Sayfa numarası diyorum ya, bu kadar kitapçığa sayfa numarası ya, Allah rızası için ya!

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Ya, bunu şerh düşeyim de... Tamam kapı kolu eksik, doğru abi.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayfa numarası ya...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Orada da bir kapı kolu eksikliği var yani.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yani benim sizden istirhamım: Bunun sebepleri ne? Sebepleriyle ilgili bir tespitiniz, gözleminiz yok. “Şu oldu, şu oldu, şu oldu; tespitler şu olmalı, bununla mücadele şu olmalı.” Efendim, şu şu dönemlerde... Hangi tarihlerde bu tür eylemler artıyor? Seçim dönemlerinde. Seçim dönemlerinde bu eylemler artıyor, niye anlatmıyorsunuz, niye yazmıyorsunuz? Yani, bakın, her gün Cumhuriyet Halk Partisine Sayın Cumhurbaşkanı “teröristtir” diyor. E, al size nefret dili, bu nefret dili değil mi Değerli Başkan Yardımcım? Ben nerede teröristim ya, ben teröristsem siz, burada, beni dinlemeye niye geldiniz? Ben teröristsem bana bu sunumu yapmaya niye geldiniz? Türkiye Cumhuriyeti devletin Cumhurbaşkanı’na bağlı İletişim Başkan Yardımcısı “Mahmut Tanal teröristtir.” diyor, bana burada sunum yapıyorsunuz, ben terörist miyim, değil miyim?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Mahmut Bey, toparlayalım.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Eğer biz teröristsek sizin şu anda teröristlere sunum yapmanız da suç. Türk Ceza Kanunu’nun 39’uncu maddesindeki işte yardım, yataklık vesaire suç öncesi, suç sonrası; suç işliyorsunuz arkadaşlar.

Sizden istirham ediyorum yani İletişim Başkanlığı olarak siz netice itibarıyla bu toplantılara nasıl olsa bizleri çağırmıyorsunuz. Bize gelişigüzel “terörist” demeyin. DEM’e “terörist” diyorsunuz, şu anda, bu hafta Meclis Başkan Vekili kim, Meclisi kim yönetiyor? Sırrı Süreyya Bey yönetiyor. DEM’in milletvekili, adama “terörist” diyorsunuz; Meclisi, AK PARTİ’lisi, MHP’lisi, İYİ Partilisi, CHP’lisi, Saadeti, hepsi ondan söz almadan konuşmıyor. E, bu adamlara “terörist” diyorsunuz siz, nefret dili kullanıyorsunuz. Kullanmayın, millet oy vermiş, seçmiş ve Meclisi şu anda yönetiyor. Onun için sizden istirham ediyorum, sizden istirham ediyorum...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Evet, Mahmut Bey, toparlayalım, dezenformasyon yapmayalım. Kimse kimseye “terörist” demiyor.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Üstat...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Burada Mecliste grubu olana “Terörle aranızda mesafe koyun.” diyor ya, “Ara koyun.” diyor, kimse yoksa “terörist” demiyor yani yanlış aktarmayalım.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Şimdi, onun için bu nefret dilini... Anadolu’da bir söz var, diyor ki: “İğneyi önce kendine batır, çuvaldızı başkasına.” Arkadaşlar, biz, burada, Sayın Adem Bey’le birbirimizi severiz, sevmeyiz; birbirimizi sevmek zorunda da değiliz ama en azından ona saygılı bir dili, üslubu kullanmak zorundayım ben, o da kullanmak zorunda, ben de kullanmak zorundayım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Eyvallah.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Birbirimize hoşgörülü davranmak zorundayız. Hele hele ülkenin vatandaşıysak hele hele siyaseti üst perdede yapan, sorumluluk makamında oturan insanın bu üsluptan, bu dilden vazgeçmesi lazım.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Herkes vazgeçmeli...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Herkes, herkes kardeş ama yani bunu tahrik edici şekilde de... Yani başta kime düşer bu iş? Devleti yöneten Sayın Cumhurbaşkanından tutun, Bakanlardan tutun, milletvekillerinden tutun, siyasi partilerin genel başkanlarının hepsine. Sizden istirham ediyorum: Bu ülkenin öncelikle ülke içerisindeki politikalarda -Cumhurbaşkanı İletişim Başkanı, siz sürekli Cumhurbaşkanıyla iç içesiniz- verecekleri mesajlarda daha kucaklayıcı, daha yapıcı bir dil, bir üslup kullanılmasını istirham ediyorum siyasi partilere karşı. Olabilir, Voltaire’in çok güzel bir sözü var “Ben senin düşüncene katılmıyorum ama düşünceni ifade etmek için gerekiyorsa canımı veririm.” der, bu kadar basit.

Efendim, tekrar geldiğiniz için teşekkür ediyorum.

Söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Ne demek Mahmut Bey.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ama keşke sözümü de kesmeseydiniz daha iyi olurdu. Ben sizi sükûnetle, hoşgörüyle dinliyorum; sizi de bu tür şeye davet ediyorum.

Teşekkür ederim, iyi çalışmalar hepimize.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Ben de teşekkür ediyorum.

MELİHA AKYOL (Yalova) - Başkanım, müsaadeniz olursa...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Yani, buradaki sıralamaya göre herkese söz vereceğim, pozitif ayrımcılık kullanacağım Selçuk Bey.

MELİHA AKYOL (Yalova) - Mahmut Bey’in söylediğine...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Onu söylersiniz söz size geldiğinde ama şunu kısaca ben söylemekte fayda görüyorum: İşte terör olayı “Herkes, bana bile ‘terörist’ deniyor.” şeklinde. Ben, öyle bir ifadenin olduğunu ne Cumhurbaşkanımız ne bizden herhangi bir milletvekilimiz veya partilerimiz tarafından olduğunu düşünmüyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Arkadaşlar, bir çıkarın ya... 3 tane fezleke var ya...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Ama şunu izah edelim Filistin davasını bu şekilde eleştiri yaparken, Filistin davası aslında şudur arkadaşlar: Filistin davası Hamas’a “terörist” dememektir. Bir taraftan Hamas’a “terörist” diyeceksin, ondan sonra gelip buradaki Cumhurbaşkanımızın terörle ilgili duruşunu eleştirirsek burada tezatlık oluşturur, ayrı yere düşeriz. Yani ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz. Önce ne yapıyoruz, ona bakacağız. Bunu da kayıtlara girmesi açısından ifade ettim.

Pozitif ayrımcılığımızla burada vekilimiz, buyurun.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ben de teşekkür ediyorum hem sunum için hem de burada bulunanlar için.

Yani bu İslamofobi ve ırkçılıkla mücadele stratejisi ama daha çok İslamofobi üzerinden ve daha çok uluslararası düzlemde bir çalışma planı duruyor karşımızda. Bizler DEM PARTİ olarak her zaman her türlü ayrımcılığa, ırkçılığa, nefret söylemine, etnik ya da dinsel, cinsel temelli her türlü ayrımcılığa karşıyız. Bu noktada her zaman da haklarını savunan bir noktada duruyoruz ulusal ya da uluslararası arenada. İslamofobiyle ilgili bu kadar artan tablonun son yıllardaki nedeni tabii ki Orta Doğu'daki savaş hâlinin, savaşla beraber büyüyen mülteci ve göç akınının yükselmesi, yine aynı zamanda özellikle bir yıldan fazladır İsrail'in Filistin'e işgal saldırılarıyla beraber yükselen bir noktada. Bu noktada yeterince Türkiye'nin tavrı, duruşu... En son biz İnsan Hakları Komisyonu üyeleriyle beraber Birleşmiş Milletlere yaptığımız ziyaretlerde de bu konuda özel bir başlık ve özel bir tartışma yürütme fırsatı da bulmuştuk, doğru ancak ırkçılık temeli sadece İslamofobi ve din temelli bir mesele değil. Bu noktada ırkçılığı farklı ele almak ve bu noktada da bir mücadele stratejisi görmek isterdik açıkçası çünkü şöyle bir gerçeklik var: Bugün, şu an yaşadığımız ülkede belki ben Kürtlere, Alevilere, diğer cinsel yönelimlere dönük ayrımcılıkla ilgili tonla şey söyleyebilirim ama son yıllarda daha çok karşımıza çıkan her ne kadar Türkiye bir İslam ülkesi, bir Müslüman ülke olsa da Afganistan'dan, Suriye'den...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Varsa, onları da söylerseniz, en azından buralar da kayıtlarımıza geçsin ki ne gibi ayrımcılık yapılıyor, onları da en azından sizin dilinizle...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Tabii, bir tanesini Sayın Tanal söyledi "Kürtlere 'terörist' demek." Bu bir ırkçılık ve ayrımcılık değil mi? Daha benzeri bir...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Tüm Kürtlere "terörist" denmiyor; bak, şimdi, bunu, böyle tanımlarsak olmaz yani.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Hayır, bakın, şimdi, bazı şeyler söylemdir Adem Bey, nasıl söylemdir? Siz çıkıp diyelim ki...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Hayır. Yani siz terörist olsaydınız Mecliste olmazdınız bakın, Mahmut ağabey onu da söyledi ama dağdaki gelir Meclise girerse o da kabul edilmez.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Hayır ama her gün bize o kürsüde "terörist" diye parmak sallıyorsunuz, sadece AKP'li değil, birçok diğer partiler de.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Öyle bir şey yok, öyle bir şey yok.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Tabii ki öyle.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Nasıl öyle?

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Şimdi, nefret söylemi ya da ayrımcılık yapan kişinin kabul ettiği bir şey değildir zaten.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Diyorum ben size, somut...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Tam tersine yapan kişi hukuksal düzlemde hareket ettiğini, toplumu koruduğunu, güvenlik temelli... İslamofobi de buna dâhil.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Kürtler terörist değil, bu memleketin asli unsurudur.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Hayır, siz ama...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Asla, öyle bir şey yok yani.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Biz de bunu söylüyoruz, tam tersine, biz de bunu söylüyoruz. Ancak bugün hangi Kürt'e sorsanız, hangisi ayrımcılık ve ırkçılığa uğramadığını söyler?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Herkes.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Emekten tutalım dil hakkına, kültür hakkına, her türlü hakka, eğitim hakkına kadar bu bir...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Genel soyutu bırakalım, somut olarak...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Hayır, bu, bir, somut olarak söylüyorum: Bugün burada Kürtler Kürtçe konuşabiliyor mu?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Konuşuyor.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Hayır, konuşamıyor. Şimdi ben burada Kürtçe konuşayım ne olacak?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Buyurun, konuşun.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ne olacak?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Konuşun, buyurun.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Kurulda kapatıyorsunuz yani.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Hayır, hayır, buyurun, yok, ben kapatmam.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bak, sunuma Kürtçe devam edeceğim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Tabii tabii, devam edin.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Edeyim mi?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Devam edin.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Tamam.

“...”¹

Nasıl?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Çok iyi, çok güzel.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Şu an burada, gayet iyi oradan, buradan bir şey geliyor mu?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Yok, hiç gelmedi bak, çok güzel.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Mesele bunun resmîyete ve dile yansması biçimi, bak, yansması biçimi.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM -

Akşama kadar konuşabilirsiniz, sıkıntı yok. Akşama kadar konuşabilirsiniz.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Siz tahammül edemiyorsunuz ama bak.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Hayır, yok, ben hiç...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bir kelimemi...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Türkçe konuşurken müdahale ediyorum, Kürtçe konuşurken müdahale etmedim bak.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Anlamadığın için.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Şimdi, ben bu ülkede bir Kürt olarak, size açıkça söylüyorum...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Tamam yani anlaşılır bir dil kullanacağız tabii yoksa ben bir şey demiyorum. Keşke bilseydim, keşke Kürtçe bilseydim yani bak, keşke, keşke Kürtçe bilmiş olsaydım.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ya, mesele anlaşılır değil. Ya, ben size onlarca... Ya, daha kayyumdan yeni çıktık, değil mi? Bir Kürt olan sadece...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Nerede?

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Kayyum politikası hâlâ uygulanıyor. Sadece Kürt şehirlerinde, Kürt iradesini tanımadığımız bir yerde “İrkçılık yok.” diyebilir misiniz?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Ya, “Kürt şehri” “Türk şehri” diye bir şey yok, bırak. Tüm şehirler Türkiye’nin şehridir, tamam mı?

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Her bir belediye başkanımıza “terörist” demiyor musunuz?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Esenyurt Kürt şehri mi yani?

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Her bir milletvekilimize “terörist” demiyor musunuz?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Esenyurt Kürt şehri mi? Esenyurt Kürt şehri mi, ne demek ya!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Selahattin Demirtaş’tan tutalım Ahmet Türk’e, Gülistan Sönük’ten tutalım Saniye arkadaşımıza kadar bunlara terörist muamelesi yapıp bunları görevlerinden almıyor musunuz? Şimdi, burada ayrımcılık yok mu, ırkçılık yok mu?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Ayrımcılığı onlar yapıyor.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bakın, ben bir şeyi tespit ederek başka bir konuya geçecektim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Buyurun, buyurun, tamamlayın sözünüzü.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Sizin müdahaleniz hem benim konuya dönük insicamımı bozdu hem de tamamen provokatifti. İşte bu, ayrımcılığın bir parçasıdır. Benim burada bu sözüme dahi müdahale etmeniz Kürtlerin ayrımcılığa uğradığını gösterir.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Hangi sözünüze müdahale ettim?

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bu sözüme; bugün Türkiye’de Kürtler, Aleviler, farklı dinsel yönelimler, Süryaniler, hepsi bir ırkçılıkla karşı karşıya, ayrımcılıkla karşı karşıya.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Tamam işte, ne dedim yani “Bunu ortaya koyun ki bilelim.” dedim. Ben müdahale etmedim, örnek verin...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ya, örnek veriyorum, “Hayır.” deyip karşı çıkıyorsunuz Adem Bey yani böyle bir şey mümkün mü?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Genelleme soyut olmasın, genelleme olmasın diye, ben onu kastediyorum.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ya, böyledir! Bugün bir yerde...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Ortaya koyun ki biz bilelim, gerçekten burası...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ya, tonlarca örnek veriyorum size, daha nesi var? En başından irademizi söylüyorum; milletvekilimizden belediye başkanımıza kadar görevden alıyorsunuz, dokunulmazlığı kaldırıyorsunuz, ceza veriyorsunuz, “terörist” diyorsunuz. Daha düne kadar burada dinlediğiniz şu an “terörist”. Benim yarın terörist ilan edilip içeri atılmayacağımın garantisi var mı?

¹ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Var, var.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bu bir...

MELİHA AKYOL (Yalova) - Hepimizin öyle, bizde de öyle. Biz de bir suç işlersek biz de içeri gireriz.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ya, böyle bir şey mümkün mü? Bu mudur yani?

MELİHA AKYOL (Yalova) - Sizi çok seviyoruz, yanlış anlamayın.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Şimdi, potansiyel suçlu gözüyle baktığımız kesimlerle olası ihtimalleri bir tutabilir misiniz? Böyle bir şey mesele değil.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Terörle bağı olmayanın her türlü teminatı var, hiç sıkıntısı yok.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ya, size göre... Hayır, onlarca FETÖ'yle konuşmaları, ilişkileri olanları şakşıklıyorsunuz ama başka işe gelince de en ufak bir şeyde "iltisaktır." deyip, iltisakın arkasına sığınıp her şeyi yapıyorsunuz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Buyurun, konumuza dönelim.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Şimdi, bunun tekrar tekrar meselesini buraya mı açacağız?

Evet, burası bir İslam ülkesi ama bugün Müslüman olup da burada Suriyeli, Afgan kaç kişi lince uğradı, ayrımcılığa uğradı? Daha geçen haziran ayında Kayseri'den başlayıp Ankara'ya, İzmir'e yönelen ve siyasi parti başkanlarından en yerel kişilere kadar her gün haberleri çıkıyor, dijital platformlara röportaj veriyor, sokak röportajları veriyor. Bunlar ırkçılıkla mücadelenin bir parçası değil midir?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Parçasıdır, kesinlikle parçasıdır.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Biz Suriyeli istemiyoruz, biz Afgan istemiyoruz; bu noktada bizim kendi içimizdeki ırkçılık meselesiyle çünkü ırkçılık meselesi İslamofobiye besleyen bir meseledir, birbirinden ayrı olarak görülebilecek bir mesele değildir. Bu noktada, evet, belki uluslararası arenada ilgili kurumların, kuruluşların yapmış olduğu çalışmalar, bizlerin tutumları çok başka ancak öncelikle, temel olarak nefret söylemlerinde, ırkçılıkta, ayrımcılıkta kendi ülkemizde var olan durumu değerlendirerek, bir tavır, bir tutum koyarak ancak uluslararası alanda kendinizi gösterebilirsiniz. Siz, Fransa'da ya da başka bir ülkede İslamofobiyle ilgili yaşanan bir şeye karşı çıkıp tavır koyduğunuzda, "Bu ırkçılıktır, bu İslamofobidir." dediğinizde onların sizlere dönüp... İşte, Kayseri'de bir cinsel istismar vakası olarak patlak verdi, sonrasında valilik çıkıp istismara uğradığı iddia edilen kişinin Türk olmadığı yönünde bir açıklama yaptı, tonla tartıştık. İşte, toplumsal kutuplaşmayı ve düşmanlığı artıran dil tam olarak budur ve bu...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Nevroz Hanım, bir saniye... Tamam, çok güzel bir noktaya geldiniz. Zaten, aslında konumuz burası yani oradaki, o cinsel istismardaki bu haberin yalan yanlış şekilde yayılmasından kaynaklı bir kitlesel hareketin olması; işte, biz burayla mücadele edelim diyoruz.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - İşte, bu tekil vakalar değildir Adem Bey, bu bir dil meselesidir.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Bak, sonra vali çıkıyor, diyor ki: "Olay yanlış anlaşılmadan ibaret." Yani kastedilen, cinsel istismara maruz kalan çocuk Türk değil, zaten öbürü de kendisi de Suriyeli; bu yanlış anlaşılmış. Orada biri bir video çekmiş, fotoğraf çekmiş...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - İşte, bunun temeli nedir Adem Bey, biliyor musunuz? Bunun temeli şudur: Eğer çocuk Türk olsaydı, halk tepki gösterip; tırnak içerisinde başka bir şey... O zaman, Suriyeli çocuğun o olaya maruz kalmasında halk tepkisiz kalıyorsa bu da ırkçılığın bir zemini.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Buradaki olayda, işte dijital mecraların, sosyal mecraların, bu konvansiyonel medyanın buraya etkisi... Zaten aslında konumuz nedir? Buradaki haberleşmenin, haber sunmanın, paylaşımların ırkçılığı ya da İslam karşıtlığını desteklemekteki, körüklemekteki rolünü aslında tartıştığımızda...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - İşte ben bunun yetersizliğini vurguluyorum zaten.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Siz de çok doğru bir örnek verdiniz yani kesinlikle doğru bir örnek.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Tamam, bunun yetersizliğini vurguluyorum ve bunun sadece dijital mecralarla olabilecek mesele olmadığını söylüyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Eyvallah.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bakın, eğer bugün siyasi partiler kendi programlarında, mitinglerinde, konuşmalarında, farklı yerlerde Suriyelileri hedef gösteriyorsa ya da valilik böylesi bir açıklama yapma gereği duyuyorsa ya da söylemsel olarak bugün "yabancı" "mülteci" ya da "göçmen" diye gördüğümüz -Türkiye açısından söylüyorum- yapılan suçlarla ilgili soruşturmalarda gerçek bir ceza ya da cezasızlık tartışması varsa bunlar ırkçılığı besleyen meselelerdir.

Bakın, 2 Mayıs'ta Sakarya'da Azeiz Mahdi'nin cenazesi bir iş yerinin bahçesinde gömülü bulundu. Bununla ilgili bir soruşturma açıldığı duyurusu yapıldı. O cenazeyle ilgili şu ana kadar, mesela, kendi ailesinin hukuksal olarak... Burada yasa dışı kaldığı ortaya çıktı. O olayla ilgili ne bir tanık dinlendi ne o görüntüler toplandı ve iş yeri sahibi "Benim bilgim yok." dedi, olay kapandı; bu, bu. Bu meseleleri bu güvensiz...

Mesela, sunumda yazmış: "İslamofobi, ırkçılık topluma güvensizlik ve korku verir." Evet, bugün Dışişleri Bakanlığının bütçe görüşmesindeydik; her ne kadar buradaki göçmenlerin huzurla, güvenle kaldığını söylese de çoğu korku ve güvensizlik içerisinde. Toplumsal kutuplaşma büyüyor mu? Büyüyor. Şu an toplum içerisinde her yerde "onlar" ya da "bizler" sağlıktan eğitime birçok meselede ve farklı şekilde kutuplaşan bir algı hâli var mı? Var. Bu nedenle, bu stratejinin sadece uluslararası arenada, işte TRT Haber'de, A Haber'de İslam ve İslamofobi meselesi olarak değil gerçekten ırkçılık olarak ve eğer toplumsal barış, bir arada yaşam, insanlık duygusu, insan hakları,

demokrasi gibi meseleleri konuşacaksak burada tek taraflı bir mesele üzerinden değil gerçekten doğru zeminde ve bunda topluma söz kuran, ses verenlerin de -birçok iş birliği yapıldığı söylendi- bu dile ve kullanıma doğru ve doğru zeminde müdahale etmek...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Toparlayalım Nevroz Hanım.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Sadece "...”lara² değil, bu söylemi kuran bir siyasi ise ve bunu paylaşıyorsa buna da müdahale edebilmek ya da bu söylemler bir partinin hesaplarından paylaşıyorsa buna da müdahale edebilmek ancak o zaman gerçek bir şey söz konusu edilebilecek çünkü ırkçılık bu şekilde besleniyor. Meselenin de sadece İslam temelli değil, genel olarak, özellikle Türkiye’deki bu gerilim hattını görerek ele alınması gerektiğini düşünüyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Teşekkürler Nevroz Hanım.

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Başkanım, ben bir konuşma yapıp geleceğim, öncelik istiyorum Sezgin ağabeyden ve Selçuk Bey’den.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Sezgin Bey, var mı müsaade?

Selçuk Bey, sizin de mi var?

MELİHA AKYOL (Yalova) - Bir de benden.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sıramı bileyim, ben Mahmut ağabeyden sonra konuşacağımı sanıyordum. Pozitif ayrımcılık...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Şimdi, hocamın böyle bir mazereti var, daha sonra da muhalefetten kaynaklı pozitif ayrımcılık yapacağız.

O zaman Sezgin Bey, Selçuk Bey; Sait Hocama verelim mi sözü? Sait Hocamdan sonra Sezgin Bey’e vereceğiz, sonra size vereceğiz.

MELİHA AKYOL (Yalova) - Başkanım, benimki ne zaman?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Sizlere de Selçuk Bey’den sonra vereceğim.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ya, ben en sona mı kalacağım?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Yok, yok, hayır, en son değil, en son değil.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ama Sait Bey’in sözünü kesmeyin bizimkini kestiğiniz gibi.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Ya, şimdi, bazı şeyleri...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Başkan, bizimkini kestir, Sait Bey’inkini kesme.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Mahmut Bey, şimdi, bak, Nevroz Hanım orada konuştu.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ben kendi adıma konuşuyorum üstat.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Bak, ben ne diyorum?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Benimkini kestiğiniz gibi Sait Hocanınkini kesmeyin.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Bak, Mahmut Bey, biz bu Meclis olayını 1876’dan itibaren bu topraklarda yapmışız. O zamanki Osmanlı toprağında...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Zaman yok, zaman; Sait Hoca bir anlatsın.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Bak, bir saniye...

...yaşayan etnik yapıların sayısı daha fazla; Boşnak’ından, Kürt’ünden, Arap’ından, Çerkez’inden, Laz’ından 12 tane ayrı dil var ama hiçbir zaman bu Mecliste “Türkçe’den başka şu dil de konuşulsun.” diye tartışma olmamış; onu söylemeye çalışıyorum, o kadar etnik yapı olmasına rağmen. Ya, burada böyle kısır tartışmalara girmeyelim. Bak, benim nazarımda akşama kadar konuşsun, sabaha kadar konuşsun, hiçbir problem yok. Bak, ne diyorum? Hiçbir problem yok.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Üstat, konu o değil, Sait Bey’in lafını kesmeyin.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Kim ne konuşuyorsa...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Olayı buraya indirgemeyin.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Eyvallah.

Buyurun Sait Bey.

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Teşekkür ediyorum.

Size de, vekil arkadaşlara da, sunumu yapan arkadaşlara da, basın mensuplarına da, herkese teşekkürlerimi sunuyorum.

Şimdi, konumuz İslamofobi. Evet, İslam’a karşı -aynı zamanda ırkçılık- bu memlekette yaşayan insanların hem diline karşı hem dinine karşı şiddet uygulandı, yasak uygulandı. Türklerin de dinine karşı bir yasak uygulandı. Kürtlerin hem diline hem dinine hem örf ve âdetlerine karşı; kılık kıyafetlerine, kültürünün her çeşidine bu memlekette çok şiddetli bir baskı yapıldı. Öyle bir dehşetli baskı yapıldı ki köylerin ismi değiştirildi, mezraların ismi değiştirildi, ağaçların ismi değiştirildi, dağların ismi değiştirildi. Ben ilkokula gidiyordum -kayıtlara geçsin diye söylüyorum- çarpım tablosunu ezberlerken Mahmut ağabey, iki kere iki dört. 2’yi biliyordum, sonraki 2’yi de biliyordum, 4’ü de biliyordum

² () Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

ama “kere” nedir bilmiyordum -bizim dilimizde(...)³ Kürtçe eşeğe deniliyor, özür diliyorum- ve öğrenemedim. Ezberliyorduk çarpım tablosunu ama neden ibaretti bilmiyorum, ta liseye gelinceye kadar da... Hâlâ ben Türkçeyi iyi konuşamıyorum yani sizler gibi ifade edemiyorum. Çok şiddetli bir baskı yapıldı bu memleketin evlatlarına. Kürtlere de yapıldı, dillerine ve dinlerine; Türklere de yapıldı, onların dinlerinin her çeşidine; camiler ahırlara dönüştürüldü. Ben Diyarbakır’da Ulu Cami imamlığını yaptım yirmi dokuz yıl. Benim imamlık yaptığım camide sütunlar var, o sütunlarda demir halkalar var. O demir halkalar atların bağlandığı yerdir. Benim annemin dayısı Zülküf Gürsün Ulu Cami’de depo olduğu için askerliğini orada yaptı ve nöbet tuttu. İmamlık yaptığım Hazreti Süleyman Camisi haziresinde 27 şehit sahabe yatıyor. Orada da aynen o sütunlarda demir kulplar var ve ayının bağlandığı bir kulp var. Ayıya da askerliğin içerisinde karavanadan günlük yemek çıkıyormuş, o da caminin defterindeki tutanakta hâlâ tamamen yazılıdır.

Evet, şiddet yapıldı, baskı yapıldı, her şey yapıldı ama bu, AK PARTİ döneminde yapılmadı, bunların hiçbirisi AK PARTİ döneminde yapılmadı.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - CHP zihniyeti mi yaptı?

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Yani eski CHP ile bugünkü CHP arasında da çok fark vardır yani şimdi, Allah var.

Bu dönemde yapılmadı. Bu dönemde Kürtlerin diline de dinine de, Türklere de... Herkesin önündeki engeller kaldırıldı. Tamamen kalkmadı. Yeterli midir? Evet, değildir. Ama şimdi Nevroz Hanım Kürtçe konuştu yani çok muazzam bir dil, edebi bir dil. Ben de şu anda Kürtçe konuşsam, Farsça konuşsam ve Arapça konuşsam inanın Türkçeden daha güzel konuşurum bu dilleri çünkü benim eğitim dilim Türkçe, Arapça ve Farsçadır. Bugün DEM Grubunda oturan milletvekillerimiz de ve burada bulunan Kürt kardeşlerimizin içerisinde de bir Kürt aydını yoktur biliyor musunuz Mahmut Bey? Kürt aydını yok, hepimiz Türk aydınıyız, Türk ve Arap aydınıyız. Kürt aydını Melaye Ceziri’dir, Fakiye Teyran’dır, Şeyh Ahmed-i Hani’dır; bunlar Kürt aydınıdır. Bütün eğitimleri Kürtçe yapılmış, Kürt ve İslam karışımı bir dil üzerinde yapılmış. Evet, çok ciddi, şiddetli bir asimilasyon vardı, ona uğradık ama AK PARTİ’nin yirmi iki yıllık iktidarı sürecinde -yani elimizi vicdanımıza koymamız lazım- devrimler yapıldı, devrim niteliğinde uygulamalar yapıldı. Tamam mıdır? Değildir. Biz bunları birlik beraberlik içerisinde yani hiçbir çatışmaya mahal vermeden birbirimize yardım etmek suretiyle daha ileriye götürebiliriz ve memleketimizi daha hayırlı bir yere götürebiliriz.

Benim konuşmam Mecliste olacağı için kısa tutuyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Teşekkürler Saygı Hocam.

Benim biraz önceki açıklamaya binaen tekrar bir kayıt düşmem gerekiyor. Biraz önce söyledim, bugün Kürtçe konuşmak isteyen bir kardeşimiz, bir milletvekili arkadaşımız akşama kadar, sabaha kadar konuşabilir. Ben kişilerin kendi ana dillerinin ana sütü gibi helal olduğuna inanmış birisiyim ama burada da bir Türkiye Cumhuriyeti devletimiz var. Arkadaşlarımız bize her zaman söyler “Siz Anayasa’ya bağlı kalmıyorsunuz, Anayasa Mahkemesinin verdiği şeylere bile bağlı kalmıyorsunuz.” diye. Şu hatırlatmayı burada yapmamız gerekiyor: Anayasa’nın 3’üncü maddesi “Türk devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.” der. Türkçe konuşulması gerektiği buralarda... 1876’dan itibaren Meclis sertüvenini ben biraz önce izah ettim. 12-13 tane ayrı etnik yapıya ait dilin olduğu yerde bile “Biz Arapça konuşalım, Farsça konuşalım, Boşnakça konuşalım, Çerkezce konuşalım, Lazca konuşalım, Kürtçe konuşalım, İngilizce konuşalım.” denilmemiş “Ortak dil Türkçe denilmiş.” Osmanlı Meclisinden söylüyorum.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Onu anlıyoruz Adem Bey, ben “Tüm konuşmamı Kürtçe yapayım.” demiyorum, Kürtçe yapınca yasaklanmamı diyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Dolayısıyla buranın bu şekilde bir dili var, bunu tartışma olmaktan çıkarsak. Ben felsefemi ortaya koyuyorum.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ben bugün İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna bir başvuru yaptım cezaevinde Kürtçe konuştuğu için telefon görüşmesi kesilen mahpusla ilgili.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Nevroz Hanım, ana dildeki her dil benim için kutsaldır, başımın üstünde yeri vardır, ana sütü gibi helaldir ama buranın da böyle bir kuralı var “Dilimiz Türkçe, Türkçe konuşacağız.” diyor. Yarın “Başka bir dil konuşacağız.” derse ona göre hareket edeceğiz.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Biz “Tamamen bu dili konuşacağız.” demiyoruz Adem Bey, biz bu dili konuştuğumuzda yasaklanmamızı diyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Birbirimizi anlamamız açısından da... Çünkü ben müsaade ettim Nevroz Hanım’a, buyurun, akşama kadar konuşun ama ben anlayamam sizi, arkadaşlarınız anlayamaz, başkası anlayamaz; birbirimizi anlayacak dil...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Siz beni hem tahrik edip hem bana müdahale edip hem Anayasa’yı hatırlatıp sonra da “Dil yasağı yoktur.” demeyin. Çocuklar Kürtçe eğitim alabiliyor mu? Hayır. Kürtçe gazete çıkabiliyor mu? Hayır. Kürtçe kitaplara kaç tane yasak getirdiniz? Güllük güllünlük bir tablo yok karşımızda.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Nevroz Hanım, şunu ifade edeyim: Meclis çatısı altında Türkçe konuşuyoruz ama başka yerde, sokaklarda...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ya, zaten sokağa da müdahale edecek hâliniz yok; mesele, kamusal alanda konuşulamaması.

³ () Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - ...caddelerde, okullarda, mecralarda Kürtçenin konuşulmadığı bir Türkiye'den, bugün her yerde Kürtçenin konuşulduğu bir Türkiye'ye geldik; bunu da görün artık.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Bu bir lütuf değil.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Hayır, lütuf değil.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Adem Bey, ben evimde konuşurum, sokağında konuşurum, bakkalımda konuşurum; mesele resmî kamu makamlarında engellenmesi. Zaten evimizdeki konuşmaya nasıl müdahale edeceksiniz?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Biz eğitimde Kürtçe eğitimi serbest bıraktık.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Hani nerede serbest? Kaç tane özel okulun Kürtçe başvurusu var da...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - İyi de git, aç yani önünde engel yok ki git, aç.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Hani nerede Adem Bey, siz bana gösterin? Deyin ki: “Şu şehirde Kürtçe eğitim veren bir okul var? 2016'da 57 tane Kürtçe eğitim veren yer kapatıldı KHK'lerle.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Bir saniye Nevroz Hanım, şunu ifade edeyim: Biz Kürtçe yayın, Kürtçe kitap, Kürtçe televizyon... Arkadaşlar, bunlar hayaldi, hayal. Bu hayalleri AK PARTİ Kürt kardeşlerimiz açısından gerçekleştirdi, bunu da görmemiz lazım. Evet, eksik olur, fazla olur, şu şöyle olur, bu böyle olur diyebiliriz, ayrı mesele ama yani kalkıp da bugün...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - TRT 6'yı izlediniz mi Adem Bey? TRT 6'da Kürtçe alfabeyle eğitim verilmiyor, Arap alfabesi öğretiliyor, biliyor musunuz?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Ben bazen şaşıyorum, hele hele bu siyaseti yapan arkadaşlara daha fazla şaşıyorum.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - TRT 6 güya Kürtçe eğitim veriyor; açın, bakın...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Biraz önce Sait Hocam çok güzel ifade etti, dedi ki: “AK PARTİ döneminde ben bir Kürt olarak Diyarbakır'da yaşadım, aradaki farkı net bir şekilde görüyorum.” “Eksiği var.” Var. “Şu konuda da yapalım.” Yapalım, o ayrı mesele ama şimdi, arkadaşlar, nereden nereye geldiğimizi...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Tamam, eksik var, evet ama her şeyi güllük gülistanlıkmiş gibi de göstermeyin.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Sait Bey müftülük yaptı mı?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Yok, hocalık yaptı da müftülük yapmadı.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yaptırmadılar.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Müftülük yapmadı. “Yaptırmadılar.” diye bir şey yok yani imam olan müftü de olabilir. Adam milletvekili olmuş, daha...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Kaç tane Kürtçe vaaz verebilmiş? Herkesin Kürtçe bildiği bir şehirde, Diyarbakır'da Kürtçe vaaz veremedi.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - “Ben Kürtçe vaaz veriyordum.” diyor.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Kürtçe vaaz verdiği için kaç kere ceza almış? Kendisi şu an burada yok, arkasından konuşuyoruz ama...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Neyse gelince konuşuruz.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ben şu an Şırnak'ta yaşıyorum, 7 tane ilçesi var, hiçbirinde Kürtçe vaaz yok. Herkes Kürtçe biliyor ama imam Kürtçe konuşmuyor; bu mu serbestlik?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Arkadaşlar, biz biliyoruz, bölgedeki arkadaşlarımızın Kürtçe konuşmalarını, Kürtçe vaazlarını da biliyoruz, konuşuluyor. Biz serbest bıraktık, biz özgürlükten yanayız. AK PARTİ iktidarı Kürtlere de Türklere de özgürlük getirmiştir; bu kadar net yani bunu gördük.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ya, özgürlükler sözde var, hani fiiliyatta? Bu Kürtler hepsi bedel vere vere bunu aldı. Kürtçe ders verdi diye kaç öğretmen cezaevine atıldı? Kürtçe kitap bastı diye kaç tane basımevi kapatıldı? Hepsinin bedelini vere vere bu insanlar, bu halk bunun bedelini vere vere, mücadelesini vere vere; hukuken sokakta eylemini, protestosunu yapa yapa kabul ettirdi. Bu bir minnet değil. Tam tersine şu an o “eksik” dediklerinizi yapalım. Niye Kürtçe okullarda yine açılmasın, niye bir daha açılmasın?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Ya, minnet değil de Nevroz Hanım, sana bu baskıyı yapan, bu zulmü yapan CHP'yle kol kola gelmişsin, bugün kalkıyorsun, bunu konuşuyorsun, Allah aşkına ya! Sen neden bahsediyorsun ya?

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Şu an siz yapıyorsunuz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Stockholm sendromu mu var sizde? Stockholm sendromu yaşıyorsunuz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - CHP kadar taş başınıza düşsün.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Yirmi iki yıldır bu ülkeyi AKP yönetmiyor mu? 2016'da Kürtçe eğitim veren 57 tane okulu siz kapattınız.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Yani var mı böyle bir şey ya! Dili yasaklayan, dini yasaklayan, kıyafeti yasaklayan, Kur'an'ı yasaklayan, camiye yasaklayan, onu yasaklayan, bunu yasaklayan, sokakta bile Kürtçe konuşmayı yasaklayan CHP'yle yan yanasın, kalkıyorsun, özgürlüğü ortaya koyan AK PARTİ'ye karşı duruyorsun! Stockholm sendromu mu var sende ya?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ne alakası var?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Yalan söylüyorsun! Olmaz böyle bir şey ya! İşte, zihniyetin bu. Gerçekten ayıp!

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Din nerede yasaklandı? Utanmadan yalan söylüyorsun. Ayıp ya!

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Yalan söyleyen burada, sizsiniz. Nerede yasaklanmadı? Her zaman yasaklandı. Ben yaşadım.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Yalan söylüyorsun!

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Sen yalan söylüyorsun!

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Din nerede yasaktı? Utanın ya, ayıp ya! Din ne zaman yasaktı?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Ne zaman serbestti?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Lütfen ya! Bu ülke dini senden mi öğrendi? AKP'den önce kimse dinini bilmiyordu, AKP'den önce kimse ibadetini bilmiyordu, hepsi sizden öğrendi değil mi?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Tabii ki öyle oldu.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Kurban olalım dine. Dini istismar ettiniz, dini perişan ettiniz. Sizin döneminizde ateistler çoğaldı bir kere. Böyle bir şey mi olur ya! Domuz etini helal ettiniz, vatandaşın kimliğinden İslamiyet'i kaldırdınız ya siz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Sezgin Bey, buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Sayın Başkan, bakın, tam bir saat on bir dakikadır yerimden sesimi çıkarmadan sizi sakın sakın dinledim ama sizin yaptığınız...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Buyurun, biz de sizi sakın sakın dinliyoruz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Hayır, bakın, sizin son cümleleriniz ve önceki cümleleriniz de var, dezenformasyondur.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Dezenformasyon yapmıyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Konunun uzmanları burada.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Tamam, konunun uzmanları burada, uzmanlara sorun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Ya, şimdi, ne ilgisi var Allah'ınızı severseniz? Biz burada CHP'yi mi konuşuyoruz?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Yok, CHP'yi konuşmuyoruz da...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Ne alakası var peki? Ne ilgisi var? Ne demek "CHP'yle kol kola girdiniz." "Stockholm sendromu" ne yani bunu anlatır mısınız? Ne anlamı var yani bu konuyla ne ilgisi var? Biraz önce diyordunuz ki "Konuyla ne ilgisi var?" Bana söyler misiniz...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Zaten konuşulanların hiçbir ilgisi yok konuyla ona bakarsak yani oraya girersek.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Ama siz Başkansınız.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Buyurun, söz sizde.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Ne ilgisi var, söyler misiniz?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Söylerim ben.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Nasıl söylersiniz o zaman ya? Ben de size "Yalan söylüyorsunuz." derim. Hayret bir şeysiniz ya.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Ben de size söylerim "Yalan söylüyorsunuz." diye.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Ben sessiz sessiz dinledim ama bakın, getirdiğiniz bağlam doğru bir bağlam değil.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Tamam, buyurun, ben de sizi sessiz sessiz dinliyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Bakın, Başkanlık yapamıyorsunuz. AK PARTİ Grubunun kendi içerisinde...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Gerçekten bu doğru bir şey değil ya, yanlışınızı kabul edin.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Söz sizde, siz anlatın.

Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Sayın Başkan, bu yönetim tarzınız, üslubunuz, yaklaşımınız doğru değil; hem provokatif hem de dezenformasyona dönük açıklamalar yapıyorsunuz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Nefret dili işte bu, tam da bunu konuşuyoruz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Ben şimdiye kadarki tartışmaları, yetmiş dakikalık tartışmaları çok değerli ve anlamlı buluyorum. Neden?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Eyvallah. Ben de her tartışmayı anlamlı buluyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Dinleyin ama...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Zamanın ruhuna da uygun. Biz bu alt komisyonda değişik partilerden az sayıda milletvekili birbirimizi dinlemeyi, birbirimizle tartışmayı eğer öğrenirsek tam da bu dönemde, belki Komisyonda bu tartışmaları daha iyi yapabileceğiz, belki Genel Kurulda yapabileceğiz. O nedenle değişik fikirler, çok farklı fikirler, sizin “Konuşun.” falan demeniz değerli şeyler bütün bunlar. Buradan başlamalıyız ki konuşabilmeyi... Türkiye’nin bu en temel meselelerini, İslamofobiyi, Kürt meselesini, ırkçılık meselelerini burada konuşalım ki bizden sonraki komisyonda ve diğer komisyonlarda daha doğru dürüst konuşabilelim ama sizin bu yönetiminiz, yönetim tarzınız, her şeye müdahale etme tarzınız, bu meseleyi götürüp CHP’ye bağlamanız falan da -CHP’yle ilgili bir konu olmaması- doğrudan doğruya provokatif, dezenformasyon tarzı şeyler; doğru değil. Ben sizi eleştiriyorum, siz de kendinize öz eleştiri yapabilirsiniz. Ben yetmiş dakika boyunca da burada katılmadığım birçok görüş olmasına rağmen hiç kimseye müdahale etmedim, size de müdahale etmedim.

Şimdi, konumuza gelirse arkadaşlar, nereden başladı mesele yani sizin asabınızı bozan mesele nereden başladı? Ben daha siz gelmeden buna baktığım zaman bir eleştiriyi söyledim, bununla ilgili eleştiriyi söyledim arkadaşlarımıza, memurlara, görevli arkadaşlarımıza “Neden bu kadar büyük bastınız?” falan dedim. Siz ne yaptınız? Bakın, eleştiri olarak söylüyorum, siz “Konser masraflarına bakın.” dediniz. Şimdi, bununla ne alakası var? Bu sunumu bu Daire Başkanlığı yapmış bize, bu sunum metni bizim önümüze sunulmuş milletvekilleri olarak. İlk önce tabii ki bunun şekline bakarız, içeriğine bakarız, bilmem neyine bakarız, ilk önce bununla ilgileniriz, işin doğasında bu var yani. Sizin meseleyi getirdiğiniz nokta “Konser paralarına bakın.” Şimdi, bu doğru mu? Yapıcı bir eleştiride bulunmuşuz biz, belki arkadaşlarımız da bunu dikkate alacaklar bundan sonrası bakımından. Muazzam bir bütçe ayrılmış Cumhurbaşkanlığı bütçesinde İletişim Başkanlığına, muazzam bir bütçeleri var. Belki bu eleştirileri dikkate alırlar, daha özenli davranırlar. Bunu yapan arkadaşlarımız da der ki: “Milletvekillerinden bu eleştiri geldi. Daha basit, daha anlaşılır, daha küçük, daha kullanılabilir, her sayfası kullanılabilir, daha az masraflı bir şey yapın.” Ama siz oraya getirdiniz. Dolayısıyla şimdi ben de size söylesem, AK PARTİ döneminde İstanbul’da 468 milyon dolar konser parası harcanmış, belgeleriyle ortada. Yani bu tartışmaya mı girelim burada, ne anlamı var?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Giriyoruz zaten, herkes de giriyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Tamam da bunun bir anlamı yok, anlamlı değil yani ben bunu anlatmaya çalışıyorum. Sizin yerinde eleştirileri bile...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Araya girmemeye gayret ediyorum, kesmeyeceğim ben sizi.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Mesele bu yani örnekle anlatmaya çalışıyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Siz bana “Beni kesin.” diye söylüyorsunuz ama kesmeyeceğim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Tamam, neyse. Kesiyorsunuz işte, burada kesme aynı, kesmenin başka bir yöntemi.

Şunu söyleyeceğim, bakın, ben sizin Yahya Sinvar’la ilgili paylaşımınızdan dolayı Facebook’un kısıtlanmasına karşı çıkıyorum yani kısıtlama getirilmesine, geç girmenize, ulaşamamanıza. Ben de kendisine Allah’tan rahmet diliyorum. İsmail Haniye’yle ilgili olarak da kendi sosyal medyamda bir şey paylaştım, o saldırıya ilişkin olarak. Suikast, saldırı, ne dersiniz adına, işte, sonuç itibarıyla insancıl hukuka da en temel hukuka da aykırı bir şey; kendim de paylaştım.

Tabii, mesele şu, bakın, arkadaşlar, doğru yerden bakmamız lazım meseleye. Dünyada bir terör tanımı var mı? Yok. Yahya Sinvar bir bölüme göre, bizlere göre ya da başkalarına göre özgürlük savaşçısı, kendi topraklarını bir devlete karşı korumaya çalışan bir savaşçı; başkalarına göre de terörist. Siz de bununla ilgili bir taziye mesajı başlattığınız için medya tarafından kısıtlama getirilmiş. Dolayısıyla en asgari konularda uzlaşmamız lazım ki bize karşı yapılan muameleler konusunda da objektif olabilelim. Ama şimdi siz yani iktidar, ben sizi söylemiyorum... Kendi içimizde, Türkiye’de bile terör tanımı konusunda birbirimizle uzlaşamıyorsak bu haksızlıklara nasıl karşı çıkacağız? Dünya bize bu eleştiriyi yapıyor aynı zamanda. Terörün tanımının geniş olması, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Venedik Komisyonu, hepsi bunu diyor ki “Bunları değiştirin.” Şimdi, Anayasa Mahkemesi iptal ediyor -yine burada tartıştığımız konu- aynısını yazıp bir daha getiriyorsunuz önümüze. Dolayısıyla bu konularda bir uzlaşma olmadığı sürece bizim “özgürlük savaşçısı” dediklerimize de diğerleri “terörist” derler, sizin “terörist” dediklerinize başkaları “özgürlük savaşçısı” derler, ona göre muamele yaparlar, nefret söylemi de ırkçılık da buradan beslenir zaten.

Şimdi başa döneceğim. Ben sizlerle bir polemik yapmak istemem tabii, sonuçta bizim muhabatımız siyasetçiler, siyaset kurumu. Mesele şurada: Sizin çalışmalarınızda, yaklaşımlarınızda, hem buraya yansıyan çalışmalarınızda hem de takip ettiğimiz çalışmalarınızda... Sonuçta böyle bir kuruma ne zaman ihtiyaç duyuldu? 2018’de. Kararname örneği var yani 2017’de Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin devreye girmesinden sonra. Şimdi, o zaman da -söylüyoruz hep- Türkiye rejimini otokrasiden yana yaptı, giderek hukuk devleti ilkelerinden uzaklaştı ve demokratik değerlerden uzaklaşan bir yönetim biçimine doğru evrilmeye başladı. O nedenle de bugüne kadar, cumhuriyetin kuruluşundan bu yana böyle bir kuruma ihtiyaç duyulmadı ama tek elden bilgileri düzeltecek ya da kendilerine göre propaganda yapacak, dezenformasyon yapacak bir kuruma ihtiyaç duyuldu, o nedenle bu kurum hayata girdi, bu kadar devasa bir bütçeye sahip, bölge müdürlüklerine sahip. Nedeni ne? Bir yerden gelecek bilgileri ya da bir yerden gelecek propagandayı bütün Türkiye’ye bir algı olarak sunmak. Siz de görevinizi yapıyorsunuz, ona bir şey demiyorum. Mesele bu yani. Bütün toplumda Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle bağdaşan bir algı oluşturmak, bir propaganda mekanizmasını oluşturmak, bütün medya düzenine İletişim Başkanlığı üzerinden yön vermek; neyin yayınlanacağını, neyin yayınlanmayacağını; neyin manşet olacağını, neyin manşet olmayacağını, neyin öne çıkarılacağını, neyin öne çıkarılmayacağını saptamak, göreviniz bu yani kanunla, kararnameyle falan bu. Dolayısıyla bu, siyasi bir konu; sizlerle bunu müzakere etmeyiz. Ama mesele bu olunca sizin İletişim Başkanlığı olarak da bu tür meselelere yani böyle en zor meselelere, toplumu en fazla kutuplaştıran, en fazla ayırıştıran meselelere yani böyle bir ortak paydada bakmanız da mümkün değil zaten, bakamazsınız. Yani sonuçta devletin, Hükümetin memurlarısınız, kurumusunuz, onların size göstereceği istikamet veya sizin onlara vereceğiniz istikamet çerçevesinde bir politika geliştirirsiniz, strateji geliştirirsiniz, ona bakarsınız; çalışmalarınıza da bu yansıyor. Yani şimdi sadece yani bu Komisyon kurulurken de burada büyük tartışmalar yaptık, tutanaklarda var yani nefret söylemini de buna eklemeye çalıştık yani bu Komisyonun

başlığına “İslamofobi, ırkçılıkla ve nefret söylemiyle mücadele komisyonu” demeye çalıştık fakat ırkçılığın nefret söylemini de kapsadığı şeklinde bir eğilim ortaya çıktı, o eğilim ortaya çıkınca da ırkçılıkla yaptık.

Şimdi, nefret söylemiyle ilgili yani Türkiye’de büyük sorun var, sadece İslamofobiyle ilgili değil, büyük yani kırılmalar var. O kırılmalarla ilgili olarak da sizin bu nefret söyleminin önüne geçecek, toplumsal barışa hizmet edecek çalışmalar içerisinde olmanız lazım.

Dünyada İslamofobi ile terörizm arasındaki ilişki noktasında inandırıcı gerçekten, ondan sonra o toplumları, Batı’yı, işte, kamuoyunu, sokaktaki kamuoyunu ikna edici çalışmalar içerisinde olmanız lazım ki terörizm ile İslam arasındaki o bağ, o algı konusunda bir şey olsun yani dünyada da bir algı oluşsun. Bunu ne Suudi Arabistan yapar ne Mısır yapar ne başka bir şey yapar. Hâlen Anayasa’sında laik diye tanınan yani bilinen Türkiye Cumhuriyeti yapabilir bu büyük bütçeyle. Yani Avrupa’nın, ABD’nin kamuoyuna, sokağına nasıl hitap edeceğiz? Bunlardan Avrupa’da yaşayan Türkler, Kürtler payını almasınlar, bu nefret söyleminden, bu ırkçılıkla işte mücadeleden payını almasınlar. Oralarda yani hizmet verirken, hizmet alırken bir ayrımcılığa uğramasınlar ve Türkiye konusunda da sonuçta İslamofobi konusunda, nefret söylemi konusunda bir algı oluşmasın. Bu çerçeveden daha sokağa hitap eden... Devletle olan müzakereleri zaten Dışişleri Bakanlığı ya da işte Cumhurbaşkanlığı falan yapıyor ama sizin daha fazla yoğunlaşmanız gereken mesele bizim kendi sokaklarımız ama bunu yani bir ortak payda oluşturarak nefret söyleminin, ırkçılığın kaynaklarına giderek yapmamız lazım, böyle olması lazım, daha kapsayıcı, daha bir ortak zemini buluşturmak açısından.

Şunu da söyleyeceğim: Yani “Bizim dönemimizde...” falan filan dediniz. Bakın, arkadaşlar, birçok yerde nefret söyleminin kaynağı Kürt diline yapılan müdahalelerden kaynaklanıyor. İşte görüyoruz, batıya giden yani Türkiye’nin doğusundan batıya giden... “Kürt illeri” demeyeyim, işte, diyelim ki Diyarbakır’dan, Urfa’dan Ordu’ya giden... İnşaatta şarkı söylediği için nefret söylemine maruz kalan, saldırıya maruz kalan, kitlesel olarak orayı terk etmek zorunda kalan veya işte fındık toplarken veya pamuk toplarken kendi aralarında iletişimi kendi ana dilleriyle kurdukları için nefret söylemine maruz kalan ve basına yansıyan birçok olay var. Hani Kürtçe, tamam... Daha üç gün önceki gazete haberini söylüyorum yani cezaevinde annesiyle Kürtçe konuştuğu için işte görüşme yasağı getirilmiş.

Bakın, ben size sizin dönemizde, AK PARTİ döneminde bu Genel Kurul konuşmamdan sadece bir şey söyleyeyim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Hangi cezaevinde, onu mesela söyleyin ki...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Söyleyeceğim ben, basında var, çıkartabilirsiniz yani.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Kayseri...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Tamam, tamam, söyleyin...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Daha bu sabah... Kolu yok, engelli biri.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Hatta özürlü bir özürlü tutukluymuş yani, özürlü bir tutuklu.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Yani biz okyanusları aşmışız burada mı boğulacağız? Onu bilelim yani.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Bakın, size zihniyetin yani bürokrasinin zihniyetinin yansıması bakımından somut örnek söyleyeceğim. Belki o daha da duruyor, AK PARTİ döneminde çıkartılan...

Şimdi, ne söylendi? “Efendim, Kürtçe cezaevinde yasaktı, biz Kürtçeyi serbest hâle getirdik. Dolayısıyla telefonla bile konuşmak serbesttir.”

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Doğru.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Değil.

Bakın, nasıl değil? Ben o zaman da çıkıp “Kürtçeye suç dili diye bakan bir bürokratik, bir siyasi anlayış var.” demiştim Genel Kurulda. “Neden?” demişlerdi, örnek şu: Ben size genelgeden cümleyi söyleyeceğim, aklımda kaldığı kadar. Cezaevindeki hükümlü talepte bulunmuşsa, ilk önce annesinin veya babasının, konuşacağı kişinin Türkçe bilip bilmediği konusunda araştırma yapılacak, kolluk araştırması, o araştırmada eğer Türkçe bilmiyorsa Kürtçe konuşmasına veya bildiği dille konuşmasına izin verilecek.

Şimdi, bakın, bu tek başına bir ayrımcılık. Bizim itirazlarımızla daha sonra bu kaldırıldı ama diğer maddede ne var biliyor musunuz? Verilen izin, verilen dilde -“Kürtçe” demiyor zaten- eğer bir suç işlenmişse, bakın, izin verilen dilde bir suç işlenmişse... Nasıl suçlayabilir cezaevinde telefonla konuşurken? Mesela annesine der ki: “Ya, burada tabanca var. O tabancayı götür, saklayın.” Kürtçe bir şekilde, tamam mı, suç... Bunu Kürtçe işlemişse, artık o dilde konuşulmasına müsaade edilmeyecek.

Bakın, o dilde yani, Kürtçe konuşmasına müsaade edilmeyecek, güncel talep Kürtçeyle ilgili olduğu için söylüyorum ama genelgede bu yazmıyor. Ben de sordum Bakana, dedim ki: “Peki, aynı şeyi, ‘Anne bu silahı götür, buradan al sakla.’” cümlesini Türkçe konuşsa Türkçeyi mi yasaklayacaksınız? Neyse onun cezasını verirsiniz. Nasıl yani dillerin konuşulmasını yasaklama...

Sizin dönemimizde çıkan mevzuattan bahsediyorum ben, başka bir şey değil. O daha da belki düzelmedi, daha orada duruyor yani.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Nerede bu, yönetmelikte mi?

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Genelge. Şırnak T Tipi Cezaevinde geçen ay gündem oldu, cezaevi idaresi...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Genelge.

Bu, Adalet Bakanlığı döneminde...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Hem Kayseri’yi hem bunu benimle paylaşırsanız Nevroz Hanım...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Onlarca başvuru var.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Genelge hükmünü söylüyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Anladım. Genelgeyi bilelim ki hangi tarihli hangi sayılı genelge...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde çıkan... Ben size bulurum yani. Sonuçta, 2002 değil yani.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Ya, yirmi iki yıllık dönem, hangi dönem yani?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - 2002 değil yani ya 2013 ya 2014 ya 2015 olması lazım; o zaman yani.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Ha, işte, onu bilelim ki ondan sonra değişme...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Bir cümlesi değiştirildi. Kolluk araştırmasını kaldırdılar bizim itirazlarımızla. Ya, ne demek yani işte Erzurum'dan...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Bu şeydir Sezgin Bey yani okyanusu geçip dereyi boğulmaktır; demek istediğim o yani.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Anladım.

Bakın, Erzurum'un Karayazı ilçesinin bilmem hangi köyüne jandarma gönderiyorsunuz, kapıyı çalacak. İşte, "Sen Kürtçe biliyor musun anne, sen Türkçe biliyor musun?" diye soracak yani bu vatandaşın beyanına nasıl itibar etmezsin de evine jandarma gönderirsin? Jandarma göndermenin ne anlama geldiğini biliyoruz yani şimdi. Bildiği iki kelime Türkçe varsa onu konuşur yani o anda bu.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Genelgeyle Kayseri olayını ben hani somut olduğu için bugün almamızda fayda var, onunla ilgili... Tabii, önemli konular, burada üzerine gitmemiz lazım.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Bu çerçeveye daha geniş bakılması lazım yani herkes kendi yanından bakarsa doğru olmaz, hele hele burası İnsan Hakları Komisyonu, ortak noktamızın...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Nasuh, sen Nevroz Hanım'dan o bilgileri al da; hem genelgeyi hem de Kayseri olayını.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Gönderiyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Siyasi aidiyetlerimizden daha öte ortak noktalarımızın yani mümkün olduğu kadar en asgari, en altta bir uzlaşma zemini olması lazım yani kendi siyasi aidiyetlerimiz, kimlik aidiyetlerimizin dışında. Eğer onu burada başarırırsak yol alabiliriz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Telefon ya, telefon konuşması...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Anladım, bak, hayır ben örnek veriyorum, sizin de haberiniz yok, o yüzden söylüyorum. Yani bizim de her söylediğimizin mutlaka yani bir dayanağı vardır, bir şeyi vardır. O nedenle, ben, buradaki tartışmaların, bu tartışmanın dahi çok değerli ve anlamlı olduğunu...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Özür diliyorum.

Ben biraz önce aslında Nevroz Hanım'ın konuşmasında araya girerken de hani genelden ziyade somutlaştıralım ki burada bilmediğimiz, görmediğimiz... Yani "Biz bu muhalefete itibar etmiyoruz." anlamında değil.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Anladım, evet.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Onu alalım ki bu nedir somut olarak görelim, bunun üzerine hep beraber gidelim, zaten o yüzden bu toplantıları yapıyoruz, zaten girişte de benim konuşmam bu minvaldeydi.

Buyurun Sezgin Bey.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Ben çok teşekkür ediyorum.

Bu tartışmaları -bir kez daha yani- her ne kadar dozu zaman zaman yükselse de değerli, anlamlı buluyorum. Burada tartışmalı, burada konuşmalı, eğer bir yanlışımız varsa burada birbirimizi düzeltmeliyiz diye düşünüyorum. O yüzden çok teşekkür ediyorum.

Sizlere de gerçekten bir kez daha teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Selçuk Bey'e söz vermeden...

Sezgin Bey, geçen, biliyorsunuz, Mahmud Abbas gelmişti, Mecliste konuşma yaptı. Filistinli birtakım bürokratlar, siyasiler de vardı, yukarıdan bizim Genel Kurulu gördüler. Daha sonra Meclis Başkanımıza, bilmiyorum, siz var mıydınız, birçok vekilimiz vardı.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Vardık, Filistin bayraklarıyla, Türk bayraklarıyla.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - "Ne güzel şey, her şeyi burada tartışıyorsunuz, konuşuyorsunuz. Hani aslında elinizde silah yok, her şeyi burada tartışıyorsunuz, keşke biz de böyle bir şey yapabilsek." şeklinde güzel bir şey söyledi. O açıdan, kavgamız, gürültümüz tartışmamız burada.

Selçuk Bey, buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, İletişim Başkanlığının Sayın Başkan Yardımcısı ve bürokratlar; öncelikle hoş geldiniz, sunum için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Öncelikle, İslamofobiyle ilgili birkaç kanaatimi paylaşıp birkaç tane soru soracağım. Bir de bu sabaktan beriki tartışmalarla ilgili de birkaç not eklemek istiyorum.

Hatta sondan başlayayım, Sayın Hocam, birlikte gezmedik mi cezaevlerini, Erzurum, Erzincan, burada Sincan, ben ayrıca Silivri'ye gittim. Şöyle: Bir tane bile Kürtçeyle alakalı, dille alakalı şikâyet eden mahkûm çıkmadı.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Olur mu? Beraberdik.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Beraberdik.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - “Kürtçe kitap vermiyorlar.” demedi mi? “Bizim mektuplarımız gitmiyor.” demedi mi?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Söyleyeyim, öyle demediler. Ben oradaydım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Siyasi Kürtçe kitapları alamıyoruz...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Benim siyasi değil, Mem û Zîn, Mem û Zîn; almıyorlar, o tartışmayı da...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Nevroz Hanım, öyle olmadı, öyle olmadı.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Kesmeyelim ki dinleyelim ya.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Şöyle oldu, söyleyeyim.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Biz de oradaydık yani.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ya, hanımefendi, “Ben ailemle Kürtçe konuşamıyorum.” diyen bir kişi çıkmadı, onu diyorum.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Tamam, o başka ama Kürtçeyi...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Hayır, onu tartışıyorsunuz.

Böyle bir gündem yok aslında, çok münferit bir hadise. Sezgin Bey'in, Sayın Vekil'in de bahsettiği yani güvenlikle alakalı bir hadise o yönetmelikteki ayrıntı diye düşünüyorum.

Şimdi, “İslamofobi” kavram olarak İslam düşmanlığıyla birlikte eş anlamlı olarak kullanılıyor ve “Müslüman karşıtlığı” diye de tanımlanıyor. Biliyoruz ki aslında İslamofobi Batı ülkeleri tarafından korku ve düşmanlık içeren davranışlarla yaratılmaya çalışılan kasıtlı bir algı. İslam karşıtı propagandaların ağırlıklı olarak kiliselerden beslendiği de bir gerçek. Aslında ırkçılığın da İslamofobiyle yakın ilişkisi var. Özellikle “kültürel ırkçılık” kavramının doğrudan İslamofobiyle bağlantılı olduğu da biliniyor. Meselelere İslamofobik duyguyla bakanlar Müslümanları etnik ve dinî bir grup olarak düşünüyorlar ve onlara karşı korku, nefret ve ayrımcılıkla yaklaşıyorlar. Hâlbuki ırkçılık, İslam diniyle ilişkilendirilmeyecek kadar çok açık bir insan hakkı ihhalidir. Aynı şekilde İslamofobik söylem ya da eylemlerin fikir ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi evrensel kriterlere de aykırıdır. Zaten o nedenle de bu söylem ya da eylemlerin doğrudan kişilere veya kişilerin dinî inanışlarına yönelik nefret algısı oluşturmaya yönelik olduğu da biliniyor. Dolayısıyla İslamofobinin aslında Müslüman karşıtlığı içeren daha tehlikeli bir ırkçılık olarak tanımlanması gerektiği anlaşılmakta. Konu bu kadar açık ancak çuvaldızı başkasına batırırken iğneyi de kendimize biraz dokundurmanız lazım. İslam adına yapılan yanlışlıkları hoş görmeyi bırakmalıyız. İnancımız şunu emretmiyor mu: Zulme rıza zulüm, küfre rıza küfür; zulme uğrayana da adres ve kimlik sorulmamalı.

10 Aralık 1948'de yayınlanan İnsan Hakları Bildirisi'nin ilk maddesinde “Bütün insanlar özgür, onurlu ve haklar bakımından eşit doğarlar, akıl ve vicdanla donatılmışlardır, birbirlerine kardeşlik anlayışıyla davranmalıdırlar.” denmiyor mu? Peki, bunu diyen Birleşmiş Milletler Gazze'de on binlerce masum insanın katliamıyla sonuçlanan İsrail soykırımıyla ilgili niye kınıcı kıpırdatmıyor? Aynı Birleşmiş Milletler Doğu Türkistan'da sayıları 15 milyonu aşan başta Uygur Türkleri olmak üzere Türk kardeşlerimizin Çin zulmü altında inim inim inlemesi karşısında neden sessiz? Daha başka, mesela, Kırım'da, Irak Türkmeneli'de, Suriye'nin Türkmen bölgesinde, Yemen'de, Myanmar'da ve dünyanın birçok noktasında insanlık onurunu hiçe sayan baskı ve zulüm politikalarının sonu gelmezken Birleşmiş Milletler nasıl bir tavır takındı? Peki, BM üyesi bir ülkenin Hükûmeti olarak bu sessizliğe, bu kabullenişe yeterince Hükûmetimiz tarafından tepki konuldu mu?

Efendim, ben yüksek sesle soruyorum: İslamofobi ve ırkçılık faaliyetlerine karşı olmak konusunda bu kadar hassas olduğunu iddia eden iktidarımız, kendi vatandaşının adaleti arar hâle gelmesini, haklar ve hürriyetler konusunda giderek yoksunluk yaşamaya başlamasını açıklayabilir mi? Hâlbuki, dünyada geçtiğimiz 2023 yılının teması neydi: “Herkes için özgürlük, eşitlik ve adalet.” Dünyada insanlık dışı zulüm, katliam ve ihlaller olurken, “özgürlükler ülkesi” diye bilinen ABD'nin bu zulümlerde başrol üstlenmesine, kendisini “insan hakları hamisi” ilan eden Batı'nın âdetâ Haçlı işgaline dönüşen bu utanç zulmüne destek vermesine, neredeyse tüm dünyanın eli kolu bağlı, ağzı dili suskun biçimde bu insanlık ayıbının seyircisi olmasına söylenecek sözümüz de herhâlde olmalı.

Şimdi, efendim, özellikle de Filistin'de, Gazze'de, Batı Şeria'da acımasız katliamlara devam eden İsrail'e karşı daha samimi, daha açık, daha net ve toplumda bütün vicdanları müsterih edecek bir tavrın, şüphelerden uzak, muvazaalı işlerden uzak, örneğin -tırnak içerisinde- ticaretin de net bir şekilde kesilmesini hâlen bekliyoruz. Savaş malzemesi olarak da kullanılacak malzemelerle de dolu olan gemilerin filolar hâlinde dolaylı yollardan İsrail'e gönderilmesinin kamuoyu vicdanında açtığı yarayı maalesef idrak bile etmekten bu manada yoksunuz. Sözde İslamofobi karşıtısınız, aynı şekilde ırkçılık fobiniz varmış gibi yapıyorsunuz ama ne yazık ki öзде özellikle İsrail'le ticaret hobisi oynama hususunda pek de bu manada haşır neşir olmayı bırakamıyorsunuz. Yaptığınız en iyi şey de ne biliyor musunuz? O konu şimdi İletişim Başkanlığıyla ilgili, sizinle ilgili.

Şimdi, bunu bir örnek üzerinden vermek zorundayım, konunun da direkt muhatabı ben olduğum için, nakleden olmadığım için bire bir de nihayet bir muhatap buldum, ona da soracağım.

Efendim, Dezenformasyonla Mücadele Merkezi var. Tabii, bu kurumun çalışmaları var. Bizim orada “Bir ambar buğdayın bir avuç mostrası olur.” diye bir Avşar sözü, ben Avşar değilim ama. Şimdi, yani bir bütünü anlamak için bir örnek üzerinden kanaatte bulunabilirsiniz. 2023 yılı Ağustos ayında ben Türkiye'de sınırlarımızın güvensizliğini... Zaten memleket mülteci dolu, bunlar sınırlardan

geçtiler. Bu konuda pek çok görüntüler var, yayınlar var, vesaire var. Gerçekten bu sınırlar böyle mi, bunlara inanmayalım, gidelim, yerinde tespit edelim diye ben Van'a gittim ağustos ayında, beş gün kaldım. Başkale'den bir defa -sınırdı yoktu kimse- İran'a geçtim. Ondan sonra, duvarın olduğu Saray ilçesinin, beşinci gün, Yukarıtulgalı köyünden İran'a geçtim, arkadaşlarımla yürüyerek gittim, 100-200 metre, biraz daha ilerlesem bir İran köyü vardı. Duvarların aralarında boşluklar vardı zaten duvarlar da kimseyi engellemiyor; 4,5 metre, rahat geçilebiliyor. O ayrı bir trajedi, mayınları söküp yerine duvar koymak, o ayrı bir tartışma konusu. Geçtikten sonra bir video çektim. Anlattım, dedim ki: "Bak, burası Türkiye, burası duvar, burası İran." Devam etsem de İran'a geçip gidebilirdim. Gündüz vakti ikide geri geldim. Bununla alakalı açıklamaları yaptım. Mesela, burada bu resimde var ve bununla ilgili gazeteciler yazdı, beyanat verdi, videolarımız yayınlandı. Bu duvarın bu tarafı Türkiye, ben şu an İran'dayım, gündüz vakti, bunlar bayağı bir kamuoyunda ses getirdi çünkü önemliydi çünkü Millî Savunma Bakanı çıkıp diyordu ki: 10 bin metreden canlıyı tespit eden, 4 kilometreden de kimlik tespiti yapan kameralarla koruyoruz; kuş uçamaz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Selçuk Bey, toparlayalım.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ama tam bu konuyla ilgili ve önemli.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - On dakika oldu çünkü on dakikadan sonra "Toparlayalım." diyorum ben zaten. Her vekilimize aynı şekilde söylüyorum.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Tamam efendim, teşekkür ederim.

Bunu yaptım. İki gün sonra sizin Dezenformasyon Merkezi böyle bir yayın yaptı. Ne diyor biliyor musunuz? Şöyle diyor Dezenformasyonla Mücadele Merkezi: "İYİ Parti Bursa Milletvekili Selçuk Türkoğlu'nun Türkiye-İran sınırını kaçak geçtiği iddiası doğru değildir." "Doğru değildir."i nezaketen demiş yani "Selçuk Türkoğlu yalan söylüyor." diyor. "İddia edilenin aksine, Milletvekili Selçuk Türkoğlu Türkiye-İran sınırını geçmemiş, yapımı devam eden duvar şantiyesine girmiş ve çevreden görüntüler almıştır." Böyle de bir şey yayınlamış. Sizin bu yayınızı esas alarak Türkiye'de binlerce insan bana hakaret etti, biliyor musunuz? Ama siz, kurumunuz yalan söylediniz ve bunu yaparken bana sormadı "Ya, böyle iddialar dolaşıyor, biz de araştırdık, böyle deniliyor." Ya, bu en temel habercilik ilkesi değil mi muhatabına sormak?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yaşadım aynısını.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bana sormadı.

Ben geçtim kardeşim, videosu var, görüntüsü var, vallahi de geçtim. Şimdi, ben böyle bir yalanı nasıl temizleyeceğim? Şimdi, bu dezenformasyonunuzla hangi kurum mücadele edecek? Hani, siz diyorsunuz ya, dezenformasyonla mücadele. Ben açık iftiraya uğradım, kişilik haklarına, kul haklarına, insan haklarına, vatandaşlık haklarına sizin kurumunuz resmen -ben kendi adıma söylüyorum- tecavüz etti. Şimdi, bunu nasıl telafi edeceksiniz? Buyurun, cevap verin, nasıl telafi edeceksiniz? Böyle bir şey yok.

Türkiye'de İletişim Başkanlığının algısını ben size söyleyeyim mi? Mevzu şu, algıyı ben size söyleyeyim: Başında bir çakma Goebbels var, yeni sistemin Türkiye'ye çökmesi, bütün medyaya çökmesi için parada sınır yok. Bir kurum kurulmuş ve bu kurum her yeri yönetiyor; aslı astarı bu. Buyurun, şimdi bu haberi düzeltin. Hakkım külliye haram olsun en tepeden aşağıya kadar. Ben böyle şeyler yaşansın istemiyorum memlekette.

O nedenle, şimdi, İslamofobi yani genel kabulümüz şu: Biz Müslümanız, o zaman ahlaklıyız; biz Müslümanız, o zaman adiliz; o zaman bunların karşısı... Tamam, buyurun, nasıl oluyor bu ahlak ve adalet? Alenen iftira ve yalan söylüyorsunuz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Evet, toparlayalım Selçuk Bey.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Toparlarsak efendim, çalışmalarınızı bu minvalde, topyekûn madem bir kamu kurumu, vatandaşların hepsinin gerçekten inanacağı ve güveneceği bir düzeyde yürütmeniz lazım. Ben küçükken, çocukken hatırlıyorum -son bir şey- mesela bir konu konuşulduğunda "Ya, olur mu öyle şey?" deyince, belge olarak ne derlerdi, biliyor musunuz? Gazete yazmış. Bir haberi ya da bir olayı gazetenin yazması doğru kabul etmek için yeterliydi. Şimdi, bir konuyla ilgili "Konu basına düşmüş." denilince kimse inanmıyor, hele hele "İletişim Başkanlığı konuyla ilgili böyle açıklama yapmış." dediyse daha kimsenin inanası kalmıyor.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Yalan çıkarsa hapis cezası vardı, şimdi özgürlükten...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ben teşekkür ediyorum efendim toplantı için, sağ olun, ayaklarınıza sağlık.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Eyvallah Selçuk Bey.

Cevap için tüm konuşmalar bittikten sonra söz vereceğim.

Mustafa Bey, buyurun.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Sayın Başkanım, ben de teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarımız, İletişim Başkanlığımızın Başkan Yardımcısı, değerli arkadaşlar; tabii, Selçuk Bey'in bıraktığı yerden devam edeyim. Evet, Müslümanız, adiliz ve gerçekten yalan da söylemeyiz yani onu söyleyeyim.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ben muhatap oldum ama.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Bizim dinimiz, inancımız bunu söylüyor ve kim yalan söylüyorsa söylememesi lazım. Yani benim söylememle ben doğru olmuyorum. İşin hakikati ne? Onun için devlet bunu kurmuş, hükûmet bunu kurmuş.

Birkaç konu gündeme geldi, birincisi şu: Sayın Başkanım, insanlık tarihi boyunca bu dezenformasyon sürekli var yani sürekli -efendime söyleyeyim- devletler, kurumlar askerî sahada olduğu gibi her alanda bir mücadele yapmışlar, şu anda bu çok daha modern şekilde icra ediliyor. İşte, biz beraber Komisyon olarak Fransa'ya da gittik, oradaki Müslümanların tabi olduğu yasa -efendime söyleyeyim- devletin uygulamalarını hep beraber gördük, yaşadık. Müslümanlar olarak bizi ilgilendiren kısım, tabii, biz İslam coğrafyasında yaşıyoruz, içerisinde

yetiştirdiğimiz bir toplum var, dolayısıyla İslam coğrafyasının bütün sorunlarına duyarlı olmak bizim tarihî sorumluluğumuz ve bu noktada şanslıyız da. Hocamın yanında bu konuları söylemek bana düşmez ama sonuç itibarıyla en azından karınca kararınca İslami değerlerden, Müslümanlık genel değerlerinden beslenmiş biri olarak söyleyeyim: Bir defa bizim inancımız bütün inançlara saygılı bir inanç yani Hristiyanlığı da Museviliği de yaşaması için, ibadetini yerine getirmesi için, kendini ifade edebilmesi için geçmişten devletlerimiz bunun pratiğini de ortaya koymuş yani Selçuklular da Osmanlılar da Türkiye Cumhuriyet devleti de. Dolayısıyla, bu konuda gerçekten en masum geçmişe sahibiz. Bu anlamda, bu noktada gerçekten çok da şanslıyız

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Emeviler ile Abbasiler’de biraz karışık da diğerleri olabilir.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Şimdi, Başkanım, kendi değer yargılarımızı lütfen küçük görmeyelim ve bunu siyasetimizin de merkezine taşıyalım.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Estağfurullah, niye küçük göreyim ya?

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Şimdi, bakın -ben kendim de gerçekten hukukçu olarak da- okuduk, inceledik, takip ediyoruz son dönemdeki birçok tespitlerinize muhalefet şerhi koysam da.

Şimdi, bakın, suç ve cezada şahsılık, nefret söylemi... Avrupa buraya nereden gelmiş? Birçok kıyımdan, birçok savaştan, etnik temizlikten, soykırımdan sonra gelmiş. Peygamber Efendimiz Veda Hutbesi’nde bunu ortaya koymuş, o tarihte koymuş. Şimdi, bugün bunu söylemek kolay, herkes söylüyor, Peygamberimiz o zaman söylemiş “Babasının suçundan dolayı oğlunu, oğlunun suçundan dolayı babasını suçlayamazsınız.” demiş. Bu, hukukta bir devrimdir. “Suç ve ceza şahsidir.” diyor, o zamanın, günün koşullarında söylüyor. Bugünüme geleceğim.

Şimdi, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin “Demokratik standartları düşürdüğü, demokratik katılımı azalttığı...” Bunların hiçbirine katılmıyoruz, katılamayız. Şimdi, hem pratiğin içerisindeyiz hem eleştiriyoruz. Bunun çalışması yapıldı değerli milletvekili arkadaşlarım, yasal mevzuat halkımızla paylaşıldı, Anayasa değişti ve 2 defa seçime gidildi ve şu anda Parlamentoda, kurumlarımızla, halkımızın onayıyla yapılan bu yeni sisteme göre gerçekten çok kısa sürede yol alan bir ortama geldik. Uyarılar doğru, hepimiz için de gerçekten kendi hak kısmımıza düşen kısmı alalım yani karşı tarafı da anlamaya çalışalım, üslubumuza dikkat edelim. Ya, Allah’ını severseniz her çıkan konuşmacının “Tek adam...”

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Tek değil mi?

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - “Cumhurbaşkanından, saraydan aldığınız talimatlarla...” Böyle bir üslup olabilir mi ya? Kendimiz beraber seçime gittik, hem yürütmeyi oyladık hem yasamayı oyladık ve milletin önüne alternatifler sunduk. Bu alternatiflerde mevcut Cumhurbaşkanımız oyunu aldı ve şu an memleketin sorunlarını çözmeye çalışıyor, sonra da milletvekilleri olarak aldığımız oy oranında Parlamentiye şu anda temsil ediyoruz. Bir kere buna öncelikle bizim saygılı olmamız lazım.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ama onda bir sorun yok Sayın Vekilim.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Var, sorun var, üslupta sorun var, üslupta var.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Vallahi, yok.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Ben sizi dinledim, bakın, sizi hiç kesmedim.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ya, 12 Eylülün Yasası da yüzde 91 küsurla referandumdan geçmişti.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Ya, 1982’deki -ben hukukçuyum- şartlarla şu andaki şartlar aynı mı Allah’ınızı severseniz? Şu anda milletimiz...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Yarın öbür gün bugün için de derler.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Hayır, hayır, millete hiç kimse bir şey dayatamaz, hiçbir şeyi zorla da aldırılmaz. Özgür, şeffaf ve katılımcı... Bunu Avrupa da söylüyor yani. Ben bir yere daha geleceğim ve sözlerimi tamamlayacağım.

Bunu söylememin nedeni şu: Biz kurumlarımızı daha iyi çalıştıralım, standardımızı daha yüksek hâle getirelim, bunun gayretini hep beraber ortaya koyalım ama baştan ön kabulle “Ya, İletişim Başkanlığı gerekli mi?” Elbette ki gerekli. Ya, dünyanın nasıl bir propagandayla yürüttüğünü, Birinci Irak Savaşı’nda, İkinci Irak Savaşı’nda... Birinci Irak Savaşı’nda o petrole batan kurşunun meğerse hiç şeyle ilgisi olmadığını yıllar sonra ifşa ettiler, o gösterilen -efendime söyleyeyim- nükleer tesislerin hiçbirinin Irak’ta olmadığını yıllar sonra ortaya koydular. Dolayısıyla, ciddi bir mücadele var, bu mücadelede çok yerinde bir kuruluş. Ben, bu uluslararası, yok Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Birleşmiş Milletler -hukukçu olduğumuz için- bunların...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ya, doğru...

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - ...eğer bu Gazze’yle ilgili tutumları olmasaydı belki şu an bir anlamı olabilirdi fakat şunu gördük ki isminiz Mustafa’ysa, Mehmet’sse, Mahmut’sa hakikaten başka davranıyorlar yani daha ne olması lazım? Dolayısıyla, onların standartlarını, onların raporlarını bize istikamet verme, bize yol gösterme noktasında artık eski tutarlılık açısından ben inandırıcı bulmuyorum, görmüyorum. Bu vesileyle, özellikle Avrupa’daki hem din kardeşlerimizin -beraberce gittik, bütün İslam coğrafyasından insanlar Avrupa’da yaşıyorlar- sorunlarına hem de ülkemizdeki gerçekten kimsenin hakkının, hukukunun yenilmediği bir ortamı hep beraber yapabiliriz ama bununla bir tamamlayayım: Bunu kendi kendimize de yapamayız yani temennilerle yapamayız, kurumların olması lazım, yargının olması lazım.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bu dedikleriniz çok doğru, ben de ekliyorum, diyorum ki...

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Tamamlayayım.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Yedi yüz haftadır bir Kabataş yalanı var bu başörtülü bacımıza maskeli adamlar... Yedi yüz haftadır bekliyor, ne oldu o haber? Yedi yüz hafta oldu.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Mustafa Bey, buyurun, tamamlayın.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Tamamlayayım.

Bunu geliştirelim, eyvallah; standartlarımızı artıralım, eyvallah ama kimsenin de kurumlarımızı...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Somut bir örnek bu.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Ya, şimdi, mesela şöyle konuşuluyor: “Efendim, terörle ilgili...” Ya, Türkiye’de şiddet, terör, ölüm, bomba yok mu? Türkiye kırk yıldır bununla mücadele etmiyor mu, şehitlerimiz yok mu? Yani bunu böyle sulandırıp çok basit bir şeymiş gibi elbette ki bunu...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Yeni bir şey değil ki, tam tersine çok ciddi yaklaşıyoruz, en ciddi yaklaşan biziz.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Hepimiz üzerinde de bir görevdir, bir sorumluluktur. Bunun yasal mücadelesini, siyasi mücadelesini hep beraber vereceğiz.

Başkanım, çok teşekkür ediyorum, arkadaşlara da teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Evet, Mahmut Bey’in de sorusu vardı ama bilmiyorum tabii, cevap verecek misiniz? Mahmut Bey herhâlde almadan gidiyor.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Tutanaklardan bakarım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Arkadaşlar, ben milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Meliha Hanım’a söz verecektik ama kendisi yok şu an.

Başkanım, size söz veriyorum.

Buyurun.

CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKAN YARDIMCISI EVREN BAŞAR - Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekillerim; burada, tabii, görüşlerinizi, eleştirilerinizi aldık, notlarımızı aldık.

Şimdi, tabii, şöyle: İletişim Başkanlığı, malumunuz 2018 yılında Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişle beraber kurulmuş bir yapı, 14 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle verilmiş görevler var. Daha önce, malumunuz, Başbakanlık varken Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü görevlileriyle beraber, şu anda Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü İletişim Başkanlığı altında bir daire başkanlığı oldu ama tüm görevleri aynı şekilde devam ediyor, hatta Basın-Yayın Daire Başkanımız Oğuz Bey de burada.

Onun dışında, yine, Başbakanlıkta Kamu Diplomasisi Koordinatörlüğü vardı, o da yine İletişim Başkanlığı çatısı altına alındı. Ayrıca, CİMER, Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi, malumunuz dünyanın en büyük kamu iletişim platformu durumunda şu anda, o da BİMER kapatıldıktan sonra CİMER de Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı altında faaliyet gösteriyor. Dolayısıyla, TRT, Anadolu Ajansı, Basın İlan Kurumuyla beraber 19 bölge müdürlüğü ve 44 ülkede, 48 şehirde temsilciliği olan büyük bir yapı hâline geldi. Gerçekten böyle bir yapıya ihtiyaç vardı ama 2018’de Türkiye Cumhuriyeti devletine nasip oldu diyelim.

Tabii, 14 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi -başta da arz ettiğim gibi- kamuoyunun ve ilgili... Ondan önce şunu söyleyeyim: Gerçi sayın milletvekilim çıktı ama “İletişim Dairesi Başkanlığı” diyor, İletişim Dairesi Başkanlığı değil, İletişim Başkanlığıyız, İletişim Başkanlığının altında 10 tane daire var zaten, onu da bir düzeltmiş olalım inşallah.

Biz, şimdi, 14 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle -baştaki sunumda yaptığım gibi- kamuoyunun ve ilgili makamların zamanında doğru bilgilerle aydınlatılması için gerekli bilgi akışını sağlamak ve bunların kamuoyu üzerindeki etkisinin belirlenmesine ait hizmetleri yapmak, dezenformasyonla mücadele de bu kapsamda yapılan hizmetlerdir.

Şimdi, gerçekten ben şunu anlatıyorum dost meclisinde veya böyle, bu ortamlarda: 2023 yılında yani şubat ayında depremlerle beraber... İşte, aynı zamanda seçim dönemi, seçim yılıydı geçen sene, ondan sonra cumhuriyetimizin 100’üncü yılıydı, onun da koordinasyonu İletişim Başkanlığındaydı, işte, 7 Ekimde de Gazze olayları, İsrail’in Gazze mezalimi başladı. Dolayısıyla, süreç iletişimi ve kriz iletişimi konusunda 2023’te bir üniversite öğrencisi bizim kurumumuzda staj yapsa her şeyi öğrenir, çıkardı herhâlde çünkü çok şey bir seneydi. Dolayısıyla, biz bu dezenformasyonla mücadeleyi koordinatörlüğü kurduğumuzdan beri yapıyoruz ancak biz, tabii, bir bilgi bankası değiliz, bize bir bilgi gelir, biz bunu sosyal medyadan tespit ederiz, daha sonrasında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarla görüşürüz, buradan dönüşleri alırız, ondan sonra Dezenformasyonla Mücadele Merkezi bu bilginin doğru olmadığını, doğrusunun da şu şekilde olduğunu kartlara basarak sosyal medya mecralarından paylaşır. Dolayısıyla, yeknesak olarak sizinle alakalı durumunda da olabilir, başka konuda da olabilir.

Ben deprem döneminde kırk beş gün AFAD’daydım başından itibaren ve akut dönemde yapılan dezenformasyonu biz kitap hâline getirdik. Keşke buraya getirseydim; şöyle kalın 300-400 sayfalık, akut dönemde, bir, bir buçuk aylık dönemde yapılan dezenformasyonu da burada arz etmek isterdim. Yani -az önce sunumda da arz ettiğim üzere- dijital medyanın gelişmesiyle, dijital ortamların, platformların gelişmesiyle dezenformasyon hızla artarak devam ediyor, biz de bu konuda üzerimize düşeni yapıyoruz ama bunu nasıl yapıyoruz? Kendi kendimize tabii ki araştırmalarda bulunuyoruz, kamu kurum ve kuruluşlarından bu bilgileri alarak bu yalanlamaları yapıyoruz açıkçası ve doğru bilgiyi paylaşıyoruz; bundan mütevellit olmuş bir olaydır. Hani, şu anda, ben “Şu kamu kurumu sizinle alakalı konuda doğru söylemedi, yalan söyledi.” diye bir şey diyemem. Belki orada ne diyor? “Kaçak geçtiği doğru değildir.” diyor. Belki kaçak geçmemişsinizdir, başka şekilde geçmişsinizdir.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Sayın Başkanım, itiraz şu noktada, bakın...

CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKAN YARDIMCISI EVREN BAŞAR - Ben şimdi başka kurumun verdiği bilgiyi...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Çok özür dilerim, bir saniye...

Bakın, 600 milletvekili var burada yani milyonlarca sosyal medya kullanıcılarından bahsetmiyoruz, 600 milletvekili var. Bu Komisyonda 2 kişi, 2 milletvekili tesadüfen buradalar yani bakın, bu 2 milletvekilinin kendileriyle ilgili çok somut bir biçimde dezenformasyon süreçleri var. Benimle ilgili de var, ben söylemedim yani bir şey yapmadım.

Mesele şöyle: Biz bir özenden bahsediyoruz yani ortalama bir sosyal medya kullanıcısı değil, 600 kişi, kamu hizmeti yapan milletvekili ve 2 milletvekili çok somut örnekler de verdiler, dolayısıyla sizin bu açıklamanız tatmin edici değil, anlatabildim mi? Milletvekili karşısında eğer milletvekiliyle ilgili bir yalanlama yapıyorsanız, bunu 50 yerden test edeceksiniz, sonuçta biz kamu hizmeti yapıyoruz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Muhatabına da bir sormak lazım.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Dolayısıyla, herhangi bir işle ilgili değil sizin yaptığınız paylaşım, seçilmiş milletvekiliyle ilgili. Çapraz sorgulama yapacaksınız, test edeceksiniz, öyle bunu bildireceksiniz çünkü niye? Parlamentonun saygınlığı, milletvekilinin saygınlığı bakımından önemli yani herhangi birisi için söylemiyoruz bunu, bir gazeteci veya başka birisi için değil, milletvekili. O bakımdan, bu açıklamanız yeterli bir açıklama değil, kusura bakmayın.

CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKAN YARDIMCISI EVREN BAŞAR - Teşekkür ediyoruz.

Biz notlarımızı aldık zaten o konularda da.

Arz ediyorum Sayın Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Var mı söyleyeceğiz başka bir şey?

CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKAN YARDIMCISI EVREN BAŞAR - Dezenformasyon ilgili daha çok gündem oldu sayın vekilim, onun dışındaki...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bir şey sorabilir miyim, ben onu unuttum sormayı. Başkanım, çok kısa bir şey soracağım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bu, hani, kamuoyuna yansıyan Ebabil miydi, neydi o?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Ebabil'di, evet.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Biz “trol” diyoruz da arkadaşlar ne diyor bilmiyorum yani maaşlı sosyal medya kullanıcıları var ya, komutla hareket eden. Sizde böyle bir şey...

CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKAN YARDIMCISI EVREN BAŞAR - Öyle bir şey yok bizde kesinlikle.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sizde sosyal medyada maaşlı veya ücretli İletişim Başkanlığının sosyal medya kullanıcıları yok değil mi?

CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKAN YARDIMCISI EVREN BAŞAR - Hayır, kesinlikle yok.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Peki, teşekkürler Başkanım, size ve bürokrat arkadaşlarımıza.

CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKAN YARDIMCISI EVREN BAŞAR - Sağ olun.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Milletvekillerimize de teşekkür ediyorum.

Selçuk Bey'in veya Mahmut Bey'in de kendi özelinde söylemiş olduğu bu olayların ne kadar kıymetli olduğu, aslında konumuz da tam bu. Aynı şeyi siz belki bugün itibarıyla İletişim Başkanlığı üzerinden yaşadığınızı söylüyorsunuz, belki bizler başka zaman, başkaları üzerinden benzer bir şey yaşayabiliriz; zaten tam da bizim uğraşmamız gereken alanın da bu alanlar olduğunu söylüyoruz. Siz “Ben iftiraya uğradım, yalana uğradım.” bu şekilde diyorsunuz. Zaten iftiraya uğrayanın, yalana uğrayanın -ben konuşmamın ilk başında, toplantının açılışında bunu ifade ediyorum- biz, o insanın kendisinin doğruluğunu ispatlamasını... Diğer taraf aldı başını gidiyor, sen doğruluğu ispatlayana kadar. Nasıl ispatlayacaksın? Mümkün olmuyor. İşte, burada bir mekanizma boşluğu var, o boşluğu bir şekilde, özgürlükleri de düşünerek, hak ve hürriyetleri de düşünerek bir noktada dengede tutmamız lazım. İşte, “trol” diyoruz, başka şeyler diyoruz, maalesef, herkesin trolü var arkadaşlar, herkesin var bakıldığı zaman.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Biz o konuda gene zayıfız.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Yani neyse var bu, zayıf var, güçlü var ama var.

Tabii, burada kıymetli fikirler beyan edildi, ben biraz da mesela İletişim Başkanlığımızın veya bu tarz kurumlarımızın, bizden kaynaklanan bir yasal eksiklik varsa “Ya, şu konuda yasal bir düzenleme aslında iyi olur.” diye düşüncelerini veya bizim de onlarla alakalı “Şu noktada şöyle olur.” diye düşüncelerimizin daha fazla tartışıldığı bir toplantının bize çok daha katkı sunacağını düşünüyorum.

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Başkanım, bir cümle ilave edebilir miyim? Bir ayet sadece.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Buyurun.

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Kayıtlara da geçmesini istiyorum.

Şimdi, biz burada İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyesiyiz, bir de alt komisyonların üyesiyiz. Söz konusu insan hakları olunca, insan Allah'ın katında en değerli varlıktır.

(Hatip tarafından ayetikerime okunması)

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - “Ademoğlu, yeryüzünün yaratıklar içerisinde en mükerreridir, en büyük değere layıktır.” Bizim insanın hakkını savunurken kriterimiz ne olmalı Başkanım? Yani, şimdi, Nevroz Hanım kendi düşüncesine göre, ben kendi düşünceme göre, Selçuk Bey kendi düşüncesine göre, her birimizin doğruları farklı olunca doğru ve hakikat ortaya çıkmayacak.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ben daha ziyade evrensel söyledim.

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Ben istiyorum ki benim partimin söylemiş olduğu bir şey yanlış olduğu zaman, ben rahatlıkla “Evet, benim partim bunu yanlış yaptı.” Sezgin Bey CHP bir şeyi yanlış yapmışsa “Arkadaş, tamam da ama benim partim bunu yanlış yaptı. Bu yanlıştır, bu doğru değil.” Biz bu ilkeleri ortaya koymadan gidersek hakikate ulaşamayız.

Teşekkür ediyorum.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bu konuda öncülüğü siz yapın Hocam, size yakışır.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ADEM YILDIRIM - Tabii, burada aslında hepimizin buluşacağı ortak nokta vardır yani çok da ayrıştırmayalım. En temel insan hakları noktasında ben ayrıştığımızı düşünmüyorum yani ayrı yerde kaldığımızı da düşünmüyorum.

Ben, tekrar toplantıya katılımınızdan dolayı her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Bürokratlarımıza da Başkanımıza da teşekkür ederim, sağ olun.

Kapanma Saati: 15.02